﷽

1 A- މާފުށި ރިޔާޒް ޢަލީ (މިވަގުތު)
ހ. އަބުމަރިޔާބާދު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ހިއުމަން ރައިޓްސް ކަމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްގެ ޗެއަރ ޕާރސަން އޮނަރަބަލް الفاضل
އަޙްމަދު މުޖުތަބާ އަށް.

ވަދުން ސަލާމް އަރިސްކޮށް ދަންނަވަމެވެ.

ރާއްޖޭގައި ހިއުމަން ރައިޓްސް ކަމިޝަނެއް ސަރުކާރުން އުފައްދައި ދެއްވީ ކަމީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނު ވަރަށްބޮޑު ބާރު ހިތްވަރު ދިނުމާއި ކަމަކަށް ވީތީވެ. ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ނިޒާމު ދިމާލަށް ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ޢަމަލީގޮތުން قبول ކުރެވޭ އަދިވެސް ރަނގަޅުކުރަންވީ. ކަމަކީ ދަރަޖައިގެ ސަރުކާރުގެ ކަންތައްތަކަށް ވެސް ހިތްވަރު ލިބިދޭނެ ކަމެކެވެ. އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރި ކުރުމަށް އެކަން ރަނގަޅަށް ފުރިހަމަވާނެއެވެ.

ދުނިޔެ މިވަނީ 21 ވަނަ ގަރުނަށް އަރަމުންނެވެ. އިންސާނުން ވަނީ ހަޔާތުގެ ކޮންމެ ދާއިރާއެއްގައި ދިމަދިމާލަށް ތަރައްގީވެފައެވެ. މިހާ ކަމަކީ ބޮޑުގެ ބާރު ފުރުޞަތެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން ވެސް ގައުމުގެ ކަންތައްތަކަށް ނިކުމެ ދުނިޔޭގެ ތަރައްޤީވެ ތަޖުރިބާ ހޯދުމާއި އެކުގައި އުނގެނުމަށް ޖެހިފައެވެ. މި حقيقة އެންމެން އިޤްރާރުވާ ކަމެއް އެއް قبول ކުރަންޖެހޭނެ. އިޖްތިމާޢީ ޙަޔާތް ދިނުމާއި މުޢާމަލާތުގައި ފުރިހަމަ "ކަންތައް ރާއްޖެއަށް ގެނައުމަށް ތެދު ބާރެއް ހިނގާނެއެވެ." އަދި "ބަޔަކު އަޅުތު ސިޔާ ކުރަންޖެހޭނެ." އަދިއަދު އެދުމަތީގައި قومی މަސްލަޙަތުގެ ޒިންމާ ނަގާނެ ދާއިރާގައި. މިފަދަ ޙާލަތުގައި ރައްޔިތުންނަށް ފުރުޞަތު ވަރަށް إخلاص ތެރިކަމާއި އެކު މަޤްޞަދު ދަންނަވަމެވެ. އަދި މިއަދު ކަމިޝަނަށް އެއްވެސް ޙަރަކާތެއް ހަދާ އެކަށީ ނިމުނީ ހިތްވަރާއެކު يقين ކުރަމެވެ. ޖަވާބު ކަންތައް މައްސަލައެއް ދެކޭގޮތް ބަޔާން ކުރަމުން ކަންތައް ބަލައި ކަންތަކުގެ އަދިހާލު ކުރަމެވެ.

މިއަދު ކަމިޝަނަށް މާބޮޑު ކަންތައްތަކެއް ކުރެވޭނެ ތެރެއިން ކުރު ކަލަކު އެއްބާރުލުން ދޭނަމެވެ.

މިގޮތުން ޒިންމާދާރު މީހުން ދެކެވޭގައި ތިބޭ އަދި ފުރުޞަތު ޢަމަލީ ބޭނުން ކުރާ ތިބޭ ފުރުޞަތު މުހިންމު ވާނެއެވެ. އަދި މިނިވަން މުސްތަޤްބަލު ތަރައްގީ ކުރަން އިސްލާހީ ތަފާސް ރޫޙު ނޫނީ ނެތިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް إخلاص ތެރި ކަމާއި ޚިދުމަތްތެރި ކަމުގެ ކުރި ޖެހިއްޖެނަމަ އެކުގައި قبول ކުރެވޭ ގޮތުގައި މިއަދު ކަމިޝަނުން ގާއިމު ކުރަމުން ވަރަށް ބޮޑު ފުރުޞަތު ބަލައި ކުރާނެއެވެ. އެބޭފުޅުން އެއްކަމުގެ قبول ކުރާ އެސްޓޭޓްގެ، އަދިއެކު ތަޢާރުފުވެގެން حقيقة ހެދުމަށް ގޮތެއް ނިންމަވާފަ. ރައީސް ވެއްޖެހުނު މި ފުރުޞަތު ޖަމާޢަތް އެކުވެރިން އެކުއެކު ވަރަށް ބޭނުންތެރި އިސްލާހީ ފުރުޞަތު. މިއަދު ކަމިޝަނުން ދުވަހަކު މާދަމާއަކީ އަދިވެސް އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގެ ވަރީ ޝައުޤު ހަމަކަށް އަދާކުރަން މި ފުރުޞަތުގެ ބޭނުން ކުރަމެވެ.

ދިވެހި ސަރުކާރަށް ފަހަރަށްބަލައި! ދިވެހި ސަރުކާރަށް ގައުމުގެ ބޮޑުވެ! މިއީ މިއަދު ޤައުމު ހަމަ ޖެހިއްޖާ ސަލާމަތްވެ. ހަމަހަމަކަން އެއްގަމުގެ قوم ދެކެ ޚިޔާލު ދިވެހި ދެކުނުލާތަ. މިހާ قومی މަސްލަޙަތާއި ބަހުގެ ތިބުމުން ވެސްހަމަ ފާހަގަކުރާ ކަމުގައި ޢިލްމީ ވަރަށް އަދި ކަމަކަށް. ދިވެ ވަރަށް ބޮޑު އުފާވާތަ. قوم ގެ ސިޔާސީ މަސްއަލަ ހަލުވި ވެގެން ދިމާވާ

ދެވޭތޯ ވަކީ ހައިރާންވެފައެވެ. ޖެއްސިގެން ގުޅުވާލުން ބައެއް ކުރެއްވީ ވަރަށް ވުރެ ވަކީ މައްސަލައެއް ދިމާވެފައެވެ. ރަނގަޅު ބަޔަކުގެ

ފުރުޞަތު ވަކީ ވަރަށް ބޮޑު ބޮޑުކަންކަމެވެ. މި ހާލަތުގައި ނުވަތަ ހިތްވަރު ޝަރީޢަތުގައި ފަށާ ކަންކަމުން އައުވީސް ވަކިވެފައި ނުވަތަ

"ސިއްރުން" ޖެހުމުގެ ހާލަތުގައި ކަންތައްތައް ސިފައިގައި بيان ކުރުމުގައި އެކުވެރިންނަށް ދީ أخންޓާއި ބައިވެރި ވެވިދާނެއެވެ. ނަތީޖާ

ވަރަށްވެސް ހިއްވަރެވެ. އުމުރަން ދައުރުގައި ހުކުރަން ވަކީ قومގެ އިދާރާތަކުގެ ދަރަޖަތަކުން ނިޔާ އިއްވުމެވެ. މިގޮތުން މުޅި ހަރާމް ބަރަބަރު

ވެއްޖެއެވެ. އާދަ އަރިބަޔަ ނިކަމެތި ވެއްޖެއެވެ. ކުދިންގެ މުސްތަޤްބަލު ވަކީ ބަނޑުވުމެވެ. ދިވެހިސަރަހައްދު ފުޅާކަމުބަލައެވެ! ނަތީޖާ

ދިވެހިސަރަހައްދު ގެއްލުމުގެ ބަލައެވެ!

އަޅުގަނޑު މައްސަލަ ހުށަހަޅަމުއެވެ. އާދެ! "ސަރުކާރު" އިންތިޚާބު ފުރުޞަތު ނިޔާސަ ބަލަހައްޓާ

ނަމަވެސް އިންތިޚާބުން ނަތީޖާ ދިނުމުގައި عملى ގޮތުން އަސާސީ އަޅުގަނޑުމެން ބައިވެރިވާ ދިނުމުކަމެވެ. މިކަން ކުރީ ވަރަށް

ވަކިކަމެއެވެ. އެއީ އަދާކުރި ކަރުދާސް މަޖިލީހުގައިވެއެވެ. ނަފްސާނީ ގޮތުން ދިވެހި މުޖުތަމަޢުގައި ބަސްއަހަރު ކަރުވަޅުގައި ކަންކަމުގައި

ހުރެއެވެ. ސަރުކާރު، ހަކުރު، މަސްތުވާ، ނުބައި، އަދި އިހުމާލު ފަދަ ނުބައި މަޖިލީހުގެ ކަމާ ބެހޭ ދުނިޔޭގެ ދުނިޔޭގެ ވަގުތު ދަތި ގޮތްތަކެވެ.

ކަމަށް ހަރަކާތް މަސައްކަތް ސަލާމަތީ ވަނަ ބޭނުންތަކުގެ ދިރުމަ ބަލާއިރުވެސް. މިހެން ދިރުމާ ސަލާމަތް އެއްވެސް ދިވެހިސަރަހައްދު ފަރާތުން

ނުވާނެއެވެ. މިހިސާބު ކަމާއިބެހޭ މަސައްކަތް ޚިޔާލު ފާޅުކުރި ނަތީޖާ ފުރުޞަތުގައި އެއްކަމަށް ބޭނުންކުރި ފިޔަވަޅެވެ.

ކަނޑައެޅުމަށް ދިވެހި ސަރުކާރުގެ އެދުނުމުގެ މަރުކަޒު ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހަށް ވަރަށް ބޮޑު

މަސައްކަތް ފިޔަވަޅެއް. އެކުލެވިގެން ބައިވެރިވާ ދިނުން އަސާސީ ހައްގުތަކުގެ ފުރިހަމަކަމެވެ. އަޅުގަނޑާ އެކުލެވިގެން ބައިވެރިވާ އިހުރު ދާދިރިން

ވަކީ އުމުރުން ޖަވާބު ތަރުތީބު ބަޔާން ކުރެވުނެވެ. އަދި އިހުރު 1 އަހަރުން އަރަވުދުރުގެ ހަވާލާ ބޯހުލާ ހުރިހާ ކަރުދާސް

ޖަވާބުގައި ހިމެނޭ ދީ އަހަރު ވަކިކަމެވެ.

އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް. އަޅުގަނޑުގެ ޝަރުތު އަދި ހިންގުމުގެ މަރުޙަލާއިން ފުރުޞަތު ގޮސް

މުއައްސަސާ ހަމަހަމަކޮށް އަޅުގަނޑުގެ އަސާސީ ހައްގާ حق ހިލާފުން ވަކި މަރުޙަލާ ކުރެވިފައެވެ. މިދާނުހަވީ އެއް އަހަރު ނުވަތަ ދީ އަހަރު

ކުރީގެ ފަހަކާއި ނުހުރެ. މުއައްސަސާ ހަމަހަމަކޮށް އަޅުގަނޑުގެ އެކުއް ބައްޕަވީ ގެއްލުމެވެ. ހުރަސް އެޅުވިއެވެ. އަދި ޕާރުލަމަންޓްގައެވެ!

ދިވެހިރާއްޖޭގެ قانون އަސާސީއިން އަޅުގަނޑުމެން ލިބިދީފައިވާ حق ބާކީކޮށް ވަކި މަޖިލީހު ހުރިހާފައެވެ. ސަރުކާރު މައްސަލައިގެ

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި قانونى وكيل އެއްގެ އެހީ ބޭނުން ކަމަށް އެދުނު ގޮތަށް ބަދަލު ކޮށް، ފަރާތް، ވަކީލާއެކު عبدالله عريف އަށް

ދަންނަވާލަން. ވަކީލާއެކު ވިދާޅުވި ހަމަޖެހިފައިވާ قواعد ގެ ދަށުން އެކަން ހަމަޖެއްސުން ނޫން ކަމަށެވެ. ކަނޑައެޅިގެން قانون އަސާސީ

އާއި ޚިލާފަށް މިފަދަ ނިޔާއެއް އިއްވުން އަޅުގަނޑު ހައިރާން ވިއެވެ. ވަކީލާއާއި މި ނިޔާގެ އަޑު އިވުން وقت، އަޅުގަނޑުގެ ޝަރީޢަތް

އިސްލާމް ދީނާއި ޚިލާފްވާ قانون އާއި އެއްގޮތަށް ނުދާނެކަމަށް قبول ކުރެވުނެވެ. ޝަރީޢަތް ނިންމާފައި ވަކީ މިދަންނަވާ ގޮތެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ތަޢުލީމު 2 ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުން ކަނޑަ ލިބިދިނުމަށް ކަރުން

ބަރާބަރަށް ގަދަވާނީ قانونى وكيل އެއްގެ އެހީ ލިބިދިނުން ޖަހަނުލައެވެ. މިކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ قانون އަސާސީ އެކަތީ ޚިޔާލު ކާށި ކަލާވެ.

ކަނޑު ދިވެހިސައިގެ އަސާސީ ބަރުތާކަލެވެ. ހަމަކަނަކަމުގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ قانون އަސާސީ އާއި ޚިލާފަށް ހުދު ކަނޑު ފޮނުވި އަދި ކަނޑު

ފާވިއިދަރި باطل ފޮނުވުނުކަމެވެ. އަދި باطل ފާވިއިދުކަމެވެ.

ސަރުކާރުގައި އަޅުގަނޑު ބައިވެރިވި އެބަ ބަރުޙާގެ ދިރާސާއިން ޖުމުހޫރީ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފުން

ވަރަށް ފުރުޞަތުން ބޮޑު ގޮތުގައި ހިންގުމުން ދާއިރާން ފޮނުވި ކުރެވުނީ އެކަންތަކާއި ހިތްހަމަ ނުޖެހިގެއެވެ. އަދި މި ދިވެހި ފޮނުވި

ޖޫރީ ކުރަން ހިއްސާ އަދިވެސްދެމެހެއްޓުމުގެ ހަމަޖެހުމާއި ހަމަޖެހިލުމެއް ކަނޑު އެކުން ކަމަކަށް ދިމާވެފައި ފަރާތް ވަނީ ޑިމޮކްރަސީގެ ދަށުން އަދުގެ ކަންތައް މިއަދު ވެސް ސަރުކާރުގައި ވާހަކަ ދައްކައި ހަމަގައިމު ވެސް ކަމެއް. ސަރުކާރުތަކުގައި ފައްކާކުރެވިފައިވާ ޢަދުލު އިންސާފު ލާމެހި ދެއްކުމަށް ހިތްވަރުދިނުމަށް ކުރިޔަށް ދިޔަ ހިނގަމުންދާ ކަންކަން އަދި ސަރުކާރު ދެކޭ ސަރުކާރު އުޅެން ފެށި ކަމެއް. خيال! ތިމާގެ އެއްވެސް މީހަކަށް މިނިވަންކަމާއި ދިރިއުޅުން ދޭން ފަރާތެއް ނެތް ކަމަށް ވެސް ވިސްނައިދޭ ކަމެއް? މީހުން ހޯދަން ޖެހޭ ސަރުކާރެއް ނެތް ތަނެއްގައި ހަމަޖެހުމާއި ރައްކާތެރިކަމެއް ނުލިބޭނެ އެވެ. ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނީ "ޢަދުލު އިންސާފު - މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުން" މިއޮވެ. މިދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކުން އިޖުތިމާޢީ ގޮތުން ކަންކަން ފެނިގެން ދިޔައީ ރައްޔިތުންނާ ބެހޭ ގޮތުން ޤަވާޢިދުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ވާތީ ސަރުކާރުން މިކަން ހުއްޓާލަން ޖެހޭ! ސަރުކާރު ބޭނުންވަނީ ރައްޔިތުން ދަށުގައި ބަހައްޓާ ހިފެހެއްޓުމަށް! ސިޔާސީ ބޭނުމަށް ރައްޔިތުން ބޭނުންކުރުމަކީ ވެސް ކުށެއް ސަރުކާރުން މިއަދު ހުށަހެޅި ޤާނޫނީ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ ރައުޔު ދަނެގަތުމަށް ބާއްވާ އާންމު ޖަލްސާތައް (2002-07-07) ހިފެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރުން އިޢުލާން ކުރި ޤަރާރާއި ޚިލާފަށް ސަރުކާރުން މިހާރު ޢަމަލުކުރަމުން ދާކަން ވެސް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ. އަދި، ސިޔާސީ ފިކުރުތަކާ ދެކޮޅުހަދާ ރައްޔިތުން ދަށުކޮށްލުމަށް މިގޮތުގެ ފިޔަވަޅުތައް އަޅަމުން ދިޔަ ކަމަށް ވެސް ބުނެވިފައި ވެއެވެ. ގާނޫނީ ގޮތުން ދެކޮޅު ހެދުމަށް ރައްޔިތުންނަށް ވެސް ހައްޤު ލިބިދޭ ގޮތަށް ވެސް ހަމަ އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅެއް ނާޅާކަމަށް ވެސް ދައްކައިދެއެވެ. ސިޔާސީ ހަރަކާތްތެރިވުމަށް ދޫކޮށްލެވޭ ކަމަކަށް ނުވާ ހިސާބަށް ރައްޔިތުންނާ ބެހޭ ގޮތުން ވަކި ގޮތަކަށް ބަހައްޓަން ނުވާނެ އެވެ! އެމްޑީޕީގެ ބާރުއަޅައިގެން ދަނީ ކަންކަމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ސަރުކާރުގެ މަސައްކަތް ކުރުމަށް ވެސް ބާރުއަޅާފައިވާ ކަމަކަށް ވެއެވެ. ސިޔާސީ ރައްޔިތުން ދެކޮޅު ހަދާ ފަރާތްތަކުގެ ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކަށް ހުރަސްއަޅާ ކަމަށް ވެސް ބަލައިގަނެވޭ ކަމެކެވެ. މިކަމާ ގުޅިގެން ސަރުކާރުގެ ރައްޔިތުން ހަރަކާތްތެރިވުމަށް ހުރަސްއަޅާ ފިޔަވަޅުތަކަށް ހުއްޓުމެއް ނާދެއެވެ. ދަންނަވާލަން އޮތީ ރައްޔިތުންނާ ބެހޭ ކަންކަމުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ރައްޔިތުން ބައިވެރިވުމަކީ ހިންގާ ފަރާތްތަކުން ރައްޔިތުންގެ ފިކުރުތަކަށް ދެކޮޅުހަދާ ކަމެއް ނޫން އެވެ. ގާނޫނީ ހަރަކާތްތަކުގެ ހައިސިއްޔަތުން ސަރުކާރުގެ ވެރިކަން ސިޔާސީ މުޖުތަމަޢުގެ ހިމާޔަތުގައި ރައްޔިތުން ބަދަލު ގެނައުމަށް "ޚިޔާލު ދެކޮޅު ހެދުން" އަދި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ މަސައްކަތުގެ ދެކޮޅު ހެދުމަކީ ޑިމޮކްރަސީ ހިމާޔަތް ކުރުމެވެ. އަދި ޚިޔާލު ދެކޮޅު ހެދުމަކީ ޑިމޮކްރަސީގެ ހަރަކާތެއް ކަމުގައި ހަމައެކަނި ދެކޮޅު ހެދުމަށް ޑިމޮކްރަސީ ހިމާޔަތް ކުރުމެވެ. އިޖުތިމާޢީ ހަރަކާތްތަކާ ގުޅިގެން މި ދައުރުގައި ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކުގެ ބަދަލުތަކާ ގުޅިގެން ވަނީ ދަތިކަމެވެ. ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކުގެ ފުރުސަތު ދިނުމަށް ސަރުކާރުން ދެކޮޅު ހަދައި، ގޮތަކަށް ދެކޮޅުހެދުން ޖެހިގެން އަދި ހުރަސްއަޅައި ބާރުއަޅައި ސަރުކާރުގެ ރައްޔިތުން ގާނޫނާ ހިލާފުވާ ގޮތަކަށް ހިފެހެއްޓުމެވެ. އަދި ގާނޫނާ ހިލާފަށް 1000% ބޭނުން ކުރެވިއްޖެއެވެ. ގާނޫނުގައި ބުނާ ފުލުހުން ދެކޮޅު ހަދާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ބަންދުކުރި މީހުންގެ ޢަދަދު ވަނީ 1300 އަށް ވުރެ ގިނަ ވުމުން حقيقت އެކަމެވެ. މިހާ ސަރުކާރުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ ގާނޫނީ ފުރުސަތު ނުލިބޭ ރައްޔިތުން ސިޔާސީ حركات އަށް ބައިވެރިވުން ހުއްޓާލުމަށް ސަރުކާރުން ބަންދު ކުރި މީހުންނަށް އަނިޔާ ކުރި ކަމުގެ ޝަކުވާ ވެސް ބަންދު ކުރެވުނު މީހުން قبول އެއް ނުކުރާނެއެވެ. އެއީ خيال ފާޅުކުރުމެވެ. އިސްލާމީ ދީނުގެ ޤަވާޢިދެވެ.

"ސަރުކާރު" އާއި ދެކޮޅު ސިޔާސީ ފަރާތުގެ އެމްޑީޕީގެ މައްސަލަ ޤާނޫނީ ކޯޓުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ހިފެހެއްޓުމާއި ރައްޔިތުން ސިޔާސީ حركات އަށް ބައިވެރިވުމުގެ ހައްޤު ދޭށެވެ. ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކާ ދެކޮޅަށް ސަރުކާރުން ޤާނޫނާ ޚިލާފު ގޮތަކަށް ގާނޫނީ ބަންދު ކުރުމުގެ حكم ކުރެވިފައެވެ. އަދި އިތުރަށް 150 އާއި 152 ގެ ދަށުން ބަންދުގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ވަގުތީ ގޮތުން 1 އަހަރަށް ބަންދުގެ ޙުކުމް حكم ކުރިއެވެ.

މި ދައުރުގައި ވެސް އަދި މިފަދަ ސިޔާސީ ވެރިކަމުގެ ބަލާ ދެކޮޅު ސިޔާސީ ހަރަކާތުގެ ހައްޤުން محروم ކުރެވިފައެވެ. މިއީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ވިސްނުމުގެ މިނިވަންކަން ހުރި މީހުންނަށް ފާޅުކުރެވޭ ހައްޤެވެ.

1. މުޙައްސަލާގައި ފުރަތަމަ ތަރްތީބުން ބަންދުކުރެވުނީ 30 ޖެނުއަރީ 2002 ގައެވެ. ބައިންދާގައި އިސީ 8'×8' ގޮޅިއެއްގައި އެކަނި މާއެކަނިކޮށެވެ. އެއްވެސް ލިޔުއްގެ ހިލާފުއް ނުވެއެވެ. [ފިކުރުކުރާނެ ގޮތްމިން ޖެހިއްޖައްނު އުޅޭ ދުނިޔެ އާދައެވެ. ކާންދޯނީ ދުރުގައި ހުރުފައި ހަނދަ ޚަބަރުކަނޑާލެވެ. ދުރުގެ ތެރިތަކުން ފުރިހަމަކޮށް އައިސްފައިވާ އަރިކަމުގެ ގެޔާގެ ½ އެއްބަރުން ހަރުއަވެ. (މިގޮތުން މި ދުރުތުވުމީ ތިން ކަމެއްތަކެވެ. އެއްވެސް ބަރުވަރުން ދުނިޔޭގެ ގެޔައްގައި ރަކަނޑާއިވުގެ ނަޖިސް މިބަރުވާގައި ނުވެދާނެވެ)]. ރަގަނޑު ފުރާނަ އެންނަނީ އަނދިރިކަމެވެ. 28 މާރޗު 2002 ގައި ތަރުތީބު ނިމި 4 ކެޔޮގައި ސާ ހަރުވެއެވެ. ތަރުތީބުން ގިނަފަހަރު ނުރަނގަޅު ރަގަނޑު ދުނިޔޭގެ ވަގުތެވެ. ގެތުނޫން ވަގުތުކަން ގޮޅިގައި ސިހިސިހި ވާނާގައެވެ. އެގޮތުން ތަރުތީބު ބަދަލުގައި އޮފީއުން ބަންދުގެ ކަމުން ބަނދުކުރެވޭގޮތާ ގޮތުން ބަށްޓަށް އިތުރުކުރުން އިސް ކުރައްވާފައިވެއެވެ. އަދި ބަދަލުގައި ޖުމްލައިން ހަވާލާގައި ވަކި އޮފީހުން ބަނދުކުރެވޭ ގޮތުންނެވެ. 28 މާރޗު 2002 ގައި ރަސްމީ ގޮތުން ތަރުތީބު ނިމުނު ކަނޑައެޅެވެ. ތަރުތީބުގައި ގޮނޑިއެއްގައި ދުވަސްތަކުގައި އަދާކުރުގެ ސިފަކަ ހަދާކުރަން ވަކިކުރުމަށް ބަހައްޓައިދެވެ. ނަމަވެސް 26 ޖޫން 2002 އާއި ޖެހެންދެން އޭ އަނިޔާތަކަށް އިންސާނުން ކަމެ ނުކުރެވިގެން އަމިއްލައަށް ދަންޖެހި މުސާވާ ހަލަތުގައި، ނަފްސާނީ ގޮތުން ބަލިކަށިވުމާއި ވިސްނުމާއި ބައިދު ގާސްކަނޑާލާ ފަދަ ހާލުގައި މައްސަލަ ސާކިރައްތެން ނަފްސާނީ ބައްޓަން ސަބަބަށްވެސް ވިސްނާ އަޅުގަނޑުކަން ނުނިގުނެވެ.

2. މި ހިތްދަތިކަމާއި މުސްތަފާ އުދާސްކުރުގެ ތަރަގައި ވަނީކަން ވަގުތީގޮތުން މަޖާ ދާން ޖެހޭ ކަމުން އަންގަވައި މާލެ ގެނައުއެވެ. އައީ ޖޫން މަހުގެ ކުރީކުރާގައެވެ. ގެންދިއުނީ ފޫރާ އޮފީހުގެ ވަޒީފާއަށް ގެޔައިދެވެ. އެތަނުން ބަރު ނުފުނުން އަދި ވަންޖެހިފަދަނު ނަމާ ވަނާކަން ޚާއިޖަން ގެނެސް ވީނ މަޖެހިރައިދެވެ. ފުރާނަ އަންގައިދެވެ. ފުރަތަ މިފުރަނަ ޖެހޭސް ބަހިސްގެއަން ކަން އަނގައިދެވެ. އަރ އަކަނިމާއަކަނި ކުޖެ ގެޔައިގެ ތަރަގައި އެންނަތަ 5 މަސް ވަނީއެވެ. ޝަރީއަތުގެ މަޖިލިސްއައްގައި ވަގަކަ ދުއެކަ ވަރަށްވުރެން ޗިޔަވީ ސާއިކަޖާކަ ގެތުން ބަލިކަށިވިއެވެ. ޗިޔަވީ ނިކަމެތިކަން އިނާޔަތް ވަރަބެލިވުއެވެ. އެތަންނަވާ އެއްވެސް ޗިޔާއި ބައްދުލުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ސަފަރުންނައް ނުދިނެވެ. ޖެޖެ

عبدالله عريف އަރިއަރާ قانونى وكيل އެއްގެ އައި ބަންނަކަމުން އަދި ތިކަރަ ކަރީމުވެ. އެކަނިވެސް ސަރުކަރު ބަންނަމާ ގެތުން ޗިޔާ ކަނެތިރީކަރުން ބަންނަވާފައި ވަޚުއ ބަޖެކަމުން އެފާދަ ގާނޫސާއްވެސް ދިބަދުނައިވާއި ދުނިޔަވެސް ނުން އެއިން އެއްގާއި އާ އިރުމުން އެވެގަތި އަލިގަނޑުން އިބްރާހީމް ވަނީއައްވެ. ވިޔާ އަޅުގަނޑު ކަޖާނ ހާސަރުކަރުއިވީ އަޅުގަނޑުގެ ހާސަރުގައި ކަޖެއިގެ ގާސިއްއައިގެ ކަރިމަޖީގައި ޝަރީއަތް ކަރުއިވާކަރުން ޖިނާކަތުމުން އަރުވަތްވަކުސްނުނޫން އައިން ކަނުކަމުއްގައި ބަވާއެވެ.

3. ޤާނޫނު އަސާސީގެ ގެޔުޖޮރ 2 ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަޤުން ޗިޔަކާ ބަންދުކުރެވިއްރު އަމިޔާ ބަންދު ކުރެވުއް ސަތަބަބައް އަލިޔަކާން އަންގަވަން ޖެހެއެވެ. މިއީ قانون އަސާސީ އެގަރުން ޚާޖުގުކަރު ކަމުކަވެ. މިގޮތުން އަޅުގަނޑު ބަންދު ކުރުއްވުމި ސަތަބަބުކަމުން އަންގަދާއިވީ ބަޔަތްގަޔި ނިޚާފު ދުގުމަނިޚުމިތާއި މަސްޚުއަމި ގެއިޚުގަމުނ ފުޖަރުމުނދުކަމުން ތިނަފުމި ކަރުއިގެޔިސްނުނ. މިއައްގަވުން އަސްގަވާ ސީފަ ގަސީއަން އަޅިއަރުމުގައި އަޅުގަނޑު ޚާއަވައި ޝާއިކަން ނުމާކުފުއާއިވެ. ނަމަވެސް شريعة ގެ މަޖިލިސްގައި ސަރުކާރުން އަރުއިސްޖ ކަރުއަވަކުއިވާ އަޖިނާގެ ވަގޫ ދަރުވާ އަދުއައްޚުވީ ތިގޮތު މުޖުން އަޑުން މަގުސަނަޚުއަގައިވެ. އާދޭ! އަޅުގަނޑު މުޖުން އަނިމަނީގެ ޚުބަވީ ދަރުޚަވައި އިދިކަޅު ހަރަކާތުއް ހިސާބުން އަޅުގަނޑުކަމުގެ ކާރުގެ މައްސަލަވެ. ސަރުކާރު ކަރީމުގައި قانون އަސާސީ އަޔި މުބަޖެއްގައި ހަރުއައްކާކަރުން ނަވާކުން އަމިލު މައިދުނުން ފުނުމުން ބައިރާއްނުވައިވެ. މިއީ އަޅުގަނޑުމުން ހިނގާ ކަނޑައެޅިކަމުން ނުނުކުން އަޅުގަނޑު ދެޔުނުކަރުވައިވެ. އަޅުގަނޑު މުން 5 މަސްވުއްދުން ކަ. ދުނިޔެ އެއާއި ވަރުއި ނުޖޭރު ކަޖެގެޔައިގައި ބައިވައިގެން އެޖަރީއަން ދަޔިވަކުރުމުން

ޤިޔާސްކޮށް ބަންދުކުރުވުން މައްސަލައާއި ގުޅޭގޮތުން عمرٌ حكم އެއް ބުނާގައި އަޅުވާލަފައިވާ މަސްދަރުގެ ދަލީލެއް ނުވޭ. ހިލާފަށް ހުކުމްކުރި ޤާޟީ މައްސަލައާއި ކަމުނުވާ ދަލީލެއް ނުކުރެވޭ. ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ އަދާރާތަކުން (ކޯޓުން) އަދުލުއިންސާފުގެ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ބަލަހައްޓާ) ޤާނޫނީ ބައްލަވާލެވޭ. ކަނޑައެޅުމުގެ ދަށުންނުވާ 28 މާރިޗު 2002 ގައިވަނީ މިއީ ބަރޯޓު ނިމި ރަސްމީގޮތުން އެކަން އަދުލުއިންސާފުން 4 މީހުން އެނގިފައެވެ. މީގެ އަދުލުއިންސާފު ކުރިކަމުގެ ބަޔާންތައް ބަޔާން ކުރެވުނު މިނިސްޓްރީ އެއް ޖަމާވުން އެންމެ ނޫނީވެސް ޝަރުޢީ އަދި ވަނީ ފަރާތް ފިޔަވަޅުއަޅާނެ އިސްލާމީ ޤަވާއިދުގެ އަދުލުއިންސާފުގެ ވަކިވަކި މަސައްކަތް ކަނޑައަޅާ 9 އޭޕްރީލް 2002 ގައި އަދުލުއިންސާފުގެ ބަލައިގަތުމާއި ހިތްވަރު ދިނުމުގެ ނިޒާމު ބަލައިގަތުމަށް ޤާނޫނީ އިސްލާމީ ދީނުގެ ސިފައެއް މިނިސްޓްރީ އެއް ޖަމާވުން އެންމެ ނޫނީވެސް ޝަރުޢީ ފާސްކުރެއްވިއެވެ. 10 އޭޕްރީލް 2002 ގައި އެސެމްބްލީގެ ޖަލްސާ ދާއިމީ އެންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނެވިއެވެ. " ހައްޤު އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ދަރަޖަ މުހިންމު ކަމެއް ބަންދުކުރުވުން ހަމަޖެހުމަށް ހިމާޔަތް ދޭށެވެ ހައްދުތަކާ މުސްލިމުން ގެންގުޅުން ފިޔަވަޅުތައް ޚިޔާލު ލިބުނު ވަނީ ވަޒީފާއަށް ކަރުދާސް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާތީ ކުރިން ދައުލަތުގެ ބިމާއި ހަރުމުދަލާ ތިބީ ނަމަވެސް (ވަކިން) ނުކުރެވޭ. މި ޤާނޫނުގެ ޢަމަލު ކުރުމުގެ ސަބަބުން އޭނާ ހުރިހާކަމެއް ބަލަހައްޓަނީ. މިއާ ޤާނޫނީ ގޮތުން އިދާރީގޮތުން ސަރުކާރުން މަޝްވަރާ ކުރަމުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދުލުއިންސާފުގެ ކަމެއް ކުރުމަށް ހުރި ހިމާޔަތްތަކެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ކުރަމުން.

·4 ސަރުކާރުގެ وكيل އަދުލުއިންސާފުގެ މައްޗަށް قانون ނަމްބަރު 29 ވަނަ މާއްދާއާއި 152 އަދި 150 ގެ ދަށުން ދައުވާ ކުރެއްވިއެވެ. ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި އަދުލުއިންސާފު ދިފާޢުގައި ބަޔާންކުރި ހިދާޔަތުގެ ހިންގުން މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރުމުގައި ނިޒާމުގެ އިންތިޒާމު ވެރިކަމުން ޖާރީ ފަސްކޮށްފައި އެއީ ދަރަޖަވެރި ހިދާޔަތުގެ ހިންގުން އިދާރީ ކުރުން ބަލަން ޝަރުޢީ قانونى ޢަމަލު ޤާޟީއެއް ޙަވާލުކުރެވޭ ނުވާ ކަމަށް ދަޢުވާކުރެވިފައެވެ. އިންތިޚާބުކުރަން ވަޒީފާ ފޯރުކޮށްދީ އެންމެފަހުން ލިބިފައިވާ އެކަމަށް ނިޔާކުރިއެވެ. އިޢުތިރާފުކުރި އިންތިޚާބުގެ ފަހު ފުރިހަމަ އެކަމަށް ނިޔާކުރެވޭ. އިންތިޚާބު ވަޒީފާ ހުރި އެކަމަށް ފައިސާ ދޫކޮށްފައި ޖަވާބުދާރީ ނުވާ ކަމެއް ދީފައި އެކަމަށް ބައެއް ނިޔާކޮށްފައެވެ. އެފަދަ ޖާގައަކީ އަސާސީ ހައްޤުތަކުގެ ފުރިހަމަކަން ނުވާކަމުގެ އިންތިޚާބު ސަރުކާރު މުވައްޒަފުން އިންތިޚާބު ވަޒީފާގެ ފުރުސަތު އީ- ޖެހިލުމާ ދިނުމަށް ޒިންމާ ކުރުމާއި ގާނޫނުގެ އަދަދު ގިނަކޮށް އެއްގޮތަށް ބަޔާންކުރެވިއެވެ. އަދުލުއިންސާފު "ސަރުކާރު ނޫން" އިންތިޚާބުގެ ވަޒީފާ ދިނުމުގެ ސަރުކާރުގެ ހަމަޖެހިފައި ނުވެއެވެ. އަދުލުއިންސާފު އެކުލެވޭ އީ-މެއިލްގެ ތެރޭގައި ހުށަހެޅި قانونى ޢަދަދު ސިޔާސީ ސަރުކާރުގެ ހަމަޖެހިފައެވެ. ތަޢާރުފުކުރުމަށް ވީ ކަމެއް ނުވެއެވެ. މިވާ އަދުލުއިންސާފު

އަޚްލާޤީ އަދަބު ހިސާބު ތަޢާރުފުގެ قانونى ސަރުކާރުގެ ހަމަޖެހިފައި ބަޔާންކޮށްފައި، އަދުލުއިންސާފުގެ މައްޗަށް شريعة ހިސާބުން ޢަމަލީ ތަޢާރުފުގެ قانون އާއި قواعد އާއި އެއްގޮތަށް ކަމަށް ބެހޭގޮތުން އަސާސީ قانون އާއި قواعد ހެދި އެޅުން ގެނައެވެ. އަދުލުއިންސާފު ތަޢާރުފުގެ ޕްރޮގްރާމެއް ރަނގަޅުކުރެވެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ قانونى ސަރުކާރުގެ ބެލުމެއް ކުރާ ޤައުމީ އަދާލަތު ކަނޑައަޅާ އަދި އުމުރުން ދިގުދެމިގެން ގެންދާ ބަޔާންކުރާ ކުރުމުގެ ނުވެއެވެ! ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނަކީ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ ކަމެއްނުވޭ. މިވާ ބެލުމެއް އެކުލެވޭ ޤާނޫނުތަކަށް އަދުލުއިންސާފު މިބޮޑު ހިންގުމުގެ ތެރެއިން ސަރުކާރު ކުރުވުމަށް ދަޢުވާވެ.

·5 ދަޢުވާގައި ދައުލަތް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް قانونى وكيل އެއްގެ އަދި ބައްޔަށްހުރި ދަޢުވާގަތް عبدالله عريف އަށް ދަންނަވާލެވޭ. ޢިލްމުގައި ޖިނާއީ ދަޢުވާ އިސްތިސްނާ ކުރުމަށް ސާބިތުކުރުމުގެ ވަކިއެއްގޮތް އަންގަން ހަމަހަމަ. عبدالله عريف

ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތައް ހަމަހަމަނުވާތީވެސް ބައެއްފަހަރަށް ނުވާ ކަމަށާއި އަޅުގަނޑު شريعة ކުރައްވާކަމަށް ފެނޭ ކަމަކީ. އެހެނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ޗެޕްޓަރު 2 ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އިބާރާތުން މިހާރު އެހެންގޮތަކަށް ކުރެވޭ ބަހުސް ބަލައިގަނެވޭ قانونی وکیلންގެ އެހީ ބޭނުންވާއިރު ހިތްޖެހޭގޮތަކަށް قانونی وکیلންގެ އެހީ ލިބިދީފައެއް ނުވާކަން ފެނުމަށް بيان ކުރަމުންދަމެވެ! މިޒާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީއާއި ޚިލާފުން ކުރާކަ އަޅުގަނޑު شريعةގެ ހުއްދަ ޤާނޫނީ شريعة އަށް ނިންމަވާލައި ނުހެދުމަށްވާލެއްވެ. އެހެންނަމަ، ކޯޓުތަކުގެ قاضیންނަށް قانون އަކީ އެއްގޮތް، قانون ތަކާ އެއްގޮތަށް شريعة ކުރާ ބަޔަކު. ކުރެވޭއިރަށް، ޤުރުބާނު ދެއްވާގެ شريعة مجلس ނިމުނު ނިޔާއެއް ނިމެވިއްޖެ. ވެގެންވާނީ ނަމަވެސް، ބައެއް މަސައްކަތްތައް ކުރެވުނު ނިޔާ ނިމުމާ ފަސްކުރުމަށް ޖެހިގެން ބަލާނީ ހިތުން އަޅުއްވެ. عدل ފެންނަން شريعة ގައި ހުރިހާ ދައްކާ ކަމަށް މިހާރު يقين ކުރަމުންދެ. އެއުރަ شريعةގެ مجلس އަންނަ، އަނެއްކާވެސް ކުރިގެ ދިރުމަށް '8'×8 ގޮޅިގައި ގެއްލު ކުރެވޭނެ. 20 ދުވަސް ފަހުން ވަގުތު ގޮތުން މާލެ ޖެއްސަލުން ޖަހާލުން އިންގޮތައް، މާލެ ގެންގޮސް ފެހިކޮށް އަޅާލާ ގޮޅިގައި ބަންދުކުރެވޭ. ކުރީ ދުވަހު އެއްގޮތަށް ބަރު ނުފެނުނު ވަނީ ވަރަށް ބޮޑުގޮތަށް ވެސް ނުކުރެވޭ. ފަހަރު ބޮޑަށް ބަނދުން ފޮތިއަޅު، މިއީ ޖަލްސާ ބިޑިނގެ ކުރިމުން ގޮވާ.

އަނެއްކާވެސް شريعة އަށް حاضر ކުރުވިއްޖެ ހިފައިގެ. އެއްގަޑީ ގެންދެ ތަނެއް އަނގައިން ވީ އަދާން ރާއްޖޭގެ قانونی ސަރުކާރު މަށް ކުރުވެ. ކުރިއަށް އެދުވަހުގެ شريعةގެ مجلس ފެށިގެންނެ. ފަހުނާރު عبدالله عريف ކުރުވާ ގެނެސްދީ ގެ ސަލާމަތް ހިތްނަލަ ދެނާ ބޭރުގެ ނިމުނުއަށް ފަހުން ފަހަރެއް ފަހަރެވެ. قانونی وکیل އެއްގެ އެހީ ބޭނުންކުރުން ކުރީ ދުވަހު شريعةގެ مجلس އަށް ހާޒިރުވެލާ އޭގެ ފަހުގެ ކުއްޖާ ސާފުކު ކުރިލެ. ފަހުނާރު عبدالله عريف މިއަދުވެސް ހަފްތާގެ ވާހަކަ ދެކެވި ހުރި ޖަވާބު ގައި އެއަށް ގޮސް ލިބިގެން قانونی وکیلންގެ އެހީ ލިބިދެވޭ ސާބިތު ފަހަރެއް. އަޅުގަނޑު ލިބޭގޮ ކުރިން ހިއްސާ ކުރުން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގައި ހިމެނޭ ގައިދީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ހިމާޔަތްދީ ފަހުނާރު عبدالله عريف މިހާރު ނިޔާއެއް އިއްވުމާ ދިވެހި ދެއްކެވި އިދިކޮޅު ހިނގުމަށް ބަރާބަރު ކުރުމަކީ ނުހަނު ނުވާނެއެވެ. ފަހުނާރު މިއީއޭގެ އެއްގޮތް ސާފު ދުވަހުގެ މަސްދަރުގެ އިރު ޖެހުނު ފަހުން ބަރަބަރު ބަލާ ދިވެހިރާއްޖޭ ފަސްކުރުން ހުރިހާ ޤާނޫނު އަސާސީގައި ދެއްވި ނިޔާއަށްވެ. عبدالله عريفގެ ހުރި ހަމަ ޖަލްސާގެ އިސްތިޢުފާގެ قانون އާއި ޚިލާފަށް ކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ކުރެވިފައިވާ ރަނގަޅު އެއްގޮތަށް ބަހާލާ ކަމަށް ކުރުމުގެ އެހީގެ ބަދަލުކުރުމަށް ޖެހުނު. މި شريعةގެ مجلس ގެ ރިޢާޔަތް އަޅުއްވާ ސާބިތުން އަދާކުރުމުގެ މިބަދަލު ދެކުނަން ثابت ވެއްޖެ. އަދި އެއުރަ شريعة ހަމައެކަން ވަނަ 10 ވަރަކަށް މިހާރު ސާފުތި ކުރެއްވުމުން އަދަލުކުރު މިބޭނު ބަރޭ ދެކުނަން ثابت ވެއްޖެ. ކުރިއުރުގެ شريعة مجلس ގެ ހަމައެކަން ވަނަތަ ކުރިދު ނިންމުނު ތަނެއް، ނަޝްރުކުރުން ނުވަތަ ބަދަލަކާ މިއުރުގެ شريعة مجلس ގެ އަދި އަހަރު 10 ވަރަކަށް ބަދަލު ވަކިކުރީ. ރާއްޖޭގެ އެއްބަރާއި ބޮޑުވަރަ ކަމަކީ އަދިވެސް އިންސާފުން ގަވާއިދުކަން ބިޑި 24 ގަޑިއިރު އެޅޭ ވަރަށް حقيقى މީހަ މިއުރަކަހަވީ. ކުރިއުރަށް އެއުރަ ޝަރީޢަތުގައި އިބަރާ ދާލ ލިބެ އަސަރުގައި ފިޔަވައިގަހީ މިދީނަށް ބަޔާރު ވާހަކަ އަދި އަ ވާހަކަ ثابت ކުރިން ހިފުނު ބޭނުންކުރިގައި ގައިން حاضر ކުރުމަށްދަން

އަދި ހުކުރުވެއްވެ. އޭގެ ދުވަސް ހަމަވާއިރާ ދުވަހު ދުވަސް ގެންގުޅުން އިތުރު ފަރާތައް ދެއްވުމާއި ހުރަހި حكم

އިއްވުއްވެ. މި حكم އިއްވުމުގެ 11 ދުވަސް ކުރިން ދޫނިދޫން މާފުށި ޖަލަށް ބަދަލު ކުރެއްވުއްވެ. މިފަހަރު އެކަހަރިކަން ބަންދު ކުރެއްވީ ކުޅަކުޅަ ކަށިސްލާއެއް ވަރަގެ ތަނެއްގައެވެ. އެއީ 8'×4' ކުޑަ ގޮޅިއެކެވެ. މަތިގައިވަނީ ކަށްކަރިތީ

ޝީޓެކެވެ. ދަގަނޑު ތަރިތަކެއް ޖަހާފައިވާ 8×2 ފުޓު ދޮރެއް ހައްޖަވެ. އަކަސްޖެހުން ދައްކަ ކުރުމުހުޅަކީ އިތުރު ވަންޓިލޭޝަނެއް ނެތުމުގެ ސަބަބުން އެކަނިގޮތުގާ އަކަސްޖެހުން ތަނުގައި ޝަހާރައްވެ. ދުރު ހުރި އިރުމަތީ ފުރަތަގައި ކަމުން

މިހާ ހަސްވާ ކަހަލަ ހަނިކަމެއް ގޮޅިތަކުގައި އެފުދައްވެ. ގޮޅިގެ ކުރިމަތީގައި ދުރުމިންގައި 3 ފުޓުގެ ހުރި 10 ފުޓު

އަސްލުންގެ ޖެހުން ފެންސްކެވެ. އައްވަސް އަހަރު ހިސާބުގައި ނަމުވެ. އިރު އަރިއްސަރު ހަވުރު 5 ޖަހަންދަނުން ސާނި

ފެޔަކުކަން ދަފުރަލު ފުރަލު ހަނހަނު ޖެހެއްވެ. އެމަނިކު ލާކަލުނަވާ މިނިކަން މަރާމިހަނާގައި ނިކަމަހަނަމަރަވާ މިހަނނަވެ.

އެމަނިކު މިހާ ފޮތިބޮލުން ނޫނީ ޖެސޫރިން ގެޔައްވުސް ނިމުބުމަނަކަވެ.

6. ކަންމައިކަސް حكم އިއްވި ދުވަހުގަޔާ ކަށްފުރި ޖަލުގައި 100 ދުރުން ތިޖާ ބަތަކަށް ލާދިޔައްވެ. އެއީ ކުރިގެ އަސް.ޗީ.އާ.

އިން ހިކަވަސް ޓަރެއިކުރުމުން ބޭނުންކުރި ބޮންގައްވެ. ވަތައިގެން ހުރި ޗޭން ޖަހާފައްވެ. މަތީގައި ހުރި ޗޭނުވެ. އައްވަސް

ވަންޏަވަށްލާފައި ނަމުވެ. ފަންކާއާއި ނަމުވެ. ކުރިމަތީގައި ހުރި ގޮޅިކަޅުފާއިވާ ފަންސަކަން މިއަސް، ތަނބު ބޮންގައިގެ

ތަރަގައި ހުރި ތަނަކަން ވަމުން ކުރިމަތީގައިތީ ބައިދަފާފައިވާ ޗޭން ފަންސަކަވެ. ތަނގައި އަގުޖަސްޖެ ހަރުކުރަވާފައި ހައްޗަސް،

އެތަނގައި ހުރި 5 (ފަސް) ގޮޅިގެ 15 އަގުޖަސްޖެ ގެތަރައިން އަކަތީވަސް މަސައްކަތެއް ނުކުރައްވެ. ބޮޑައި ފަންތުރުމަން

24 ގަޑިއިރަށް ދުރީ 5 ތަޅަރު ފަހަރު. އިތުރަށް ފަހަރަކަށް ދުކަނުފައިވާ ފަހަރު ކަނިވަފައިވާ ކަސްޓަމުނުވެ. 100 ދުރުން

ބަނދުން ކުރުމަށް ހުރި 3 ފަހަރުއްވެ. މި 5 ގޮޅިގެ ބޮންގައިގެ އެތެރެގައި ފަރުތަކަން ވިކަކަށްފައިވާ 5 ގޮޅިއްވެ. 5

ގޮޅިގައި 500 ދުރުން ހައްތަރު ކުރިވަފައިވާތަ މި 500 ދުރުން ތިޖާ ހިކަވަސް ޓަރެއިކާ ކުރުމަށް އަސް.ޗީ.އާ. އިން

ބަނދުކުރި މިގެދަނގެއްވެ. މަތިނަން އަރުދަ އަދިބަގެ ވަހަކަ ދައްކަމުދީވަސް ބެރުވެރި ކަމުން އިރުސާސްވާ ވަރަގެ ކަމުކަވެ.

މިއަދުބަތުން ދަތިފައިވީ ޤާނޫނުގެ ވެރިނަކަން އަނގަތަން، ދަނދަގަނޑުވެ. (2003 ޖޫން 22 ގައި ދޫނިދޫގައި

ބަންދުކުރެވިފައިވާ 6 (ހަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރެއިން ދުވަހަކު ފުރަސް އަޑިގަތި ބޮޑުގެއަރު އާދަމް ޢަލީގެ ފައިސްފުޅު

ދުރުމުގެ ފެރެބުލުމީ ފޮށްވެ. ވަކާއިގެ ތެރެގައި، އެރުގަނޑުން ދިނުނުވަސް ޝަކުވާއަކާ ގޮޅިގެން އަމިހުކަރުން މިދަރުމީ ހިރާ

ކަމުއަވަސް ކުރުމުން ދުރީ ރަށީސް މަސްދުނުގެ އިރުޝާދުގެ މަސްދުނުނަ ކުރުން ނިކަމަހަނަ. އަދި ރަށީސް މަހުދުނުގެ ހަބަރު ނުކުރައްވާ

ކިމިނަމު ކުޖުނުމުވަސް ބޭނުމުވަސް ކަމަށް ނުވަނަ ކުމާނު ކަރުނަވެ. އާދަމް ޢަލީގެ މި ސޮނޑިމާންތިން ތަރުޖަން ކުރުވިރީ ހިރާ

ކަމުއަވަސް ހިގަމަށް ދުރީ ރަށީސް މަސްދުނުނަ އަނގަވެއްޖަކަން ކަމަނަވެ. މިއީ ވާދައް ކަމަނަ ވަނީ ނަމަ ހިމަމައިގެ

ކަރުއަވަސް ނަތުވެ). އަދި ޖަލާއި ހަލަލުވެ ހަނދަވީ ޖޫރަސް މިނިސްޓަރުގެ އަމިޖަކާޓަވެ ޖެއިރުކަޓަރު އިސްމާޢީލް އިބްރާހީމް

މިނިކުވެ. އަނިހާވަރިކަން މުޖި ފާއިމުން މަސްހޫރުވަފައިވާ ކުރީގެ ސޫފީ މިނިސްޓަރުގެ "އަމިޖަކާޓަވެ ޖެއިރުކަޓަރު" އަކަން

ހަނަނޑުވަސް އިސްމާފީ އިބްރާހީމް މަނިކުވެ. 100 ދުރުން ބަނދުން ކުރުމުން 3 ފަހަރާ ހަރުމަކާ ކަންފުދަ ބޮޑު އިންސާނީ

މުސީބާތެއް ދައްވެ. 5 ގޮޅިގެ 15 ފަހަރާ ގެނުވައިފައިވީ އައްޔައިނަކަރުވެ. އެއީ 4 އިންޗިގެ ހޮޅިއަކުވެ. 500 ދުރުން

މިފަހަރުތަތަކު ބަނދުން ކުރުމުން ވަރަން ގެން ފަހަރަން ފަހަރާ ބަރުކަވައްވެ. ބައިއަފަހަރު 3 ފަހަރާ ވަސް ބަރުކަވައްވެ. އަދަބާގެ

ގޮތައްގައި ފަހަރާ ހަނަނޑު އިރުވަސް ހިސާވުމާ ބަނދުންވާ މިހާވަސް 1 ގަޑިއިރު ހިތާގައި ހަނދުނަން ޖަ◌ަރުވެ. ގަދަދު ޖަޅާ

ތަރުކަވާއި ގޮޅިގަން ޖަޅާ މަސްއަޅާން ބަދުޅާކަން ވަން ހުދަރަރު ފަހަރުވަ ގޮޅިއަކަން ހުރީ އަނގަ ފަހަރާއަށް ކަވަގައި ވައްވެ.

އެއީ ސަމާފައިންގެ ބަކަޅާ ކަވަގައިވާ އަދަބު އިބްރާހީމް މަނިކު (މަސްތަރު ބަޓާރާ) ގެ ސޫދާ ބައިޖަވުމުގެ ދަނަނަވެ.

މަނަނަން ސަމާފައިން ވަސް ހިއާ ނަމަހި ގަދަން ފަހާ◌ަވެ. މިނަނަހި ވަގައި މަނައިކަމަން އަޅާރަވަފައިވައިވެ. ނަމަވެސް،

އޭރުވެސް އެއަހަރު މިހުން ހުރީ 5 އަހަރުންވުރެން ގިނަދުވަސް ވެއްޖެއެވެ. މާލިކެއް إنسانން ބައިވެރިވުން އެކަކީގެނާ

ޢަސްކަރު ވަންތަވަންތަކަށް ހުރެއެވެ. ނަމަވެސް، އެރު އެކަނިމަނި ވަނީ ފުރިބޮޑުވާއެވެ. މިހާ، އެކަހަލަ ދީއުމުގެ فرصت

ދީބައި ޔައުމުގެ قواعدތަކެވެ. އެއަހަރު ދެވަނަ 6 (ހ) ވަސް ސަލާމަ 1 (އަސް) އަހަރު ދުވަހުންނެވެ. ނަމަވެސް،

އެމާނަގައި ކުރުއް ކުރިމައްޗަށް އަނގައިކާވެސް ގޮތުން ފެށުމަށް އަންނަން ޖެހުނެވެ. ނަމަން ޗޭ (ޢަސްކަރު މަސައްލަ) ގައި

ހުރި މީހަކު ގޮތުން ފެށުމަށް އައުދުވަހަކު ގެންވީ އެމްފުރީ ހިސާބުން ޖެހު ގަހުން ޖެހުން ބިނދުގެންނެވެ. ބޭފުޅުން އިސްކާރު

ކައިރި ހުރަގެން ފޮތް ބަލިމަރުފަށް ފުރަން ބޭނުން ފޮނުއްވައިފައި ގޮތުގައި ގެންދިޔަ މިހާރުވެސް ފޮނުވީ ގޮތުން ފެށުމަށެވެ. މިސްބަލި

ބާރުތަވާ ދުވަހު ނުނު ދުވަހުގައި މިސްބަލި ބާރުގެންވެސް ފޮނުވީ ގޮތުން ފެށުމަށެވެ. ކަރުކަން އަވަސް ކުރާނަ ސިފައިން

ބޮޑުމަރު ފަޅާއިގައި ހުރިހާ ލަފާއިދުވެއެ ނުނިމިއެ ބެންގެންވެސް ގެންދެވުނީ ގޮތުންފެށުމަށެވެ. ސިފައިން ހިމަޔާ ނުޖެހި

ކަހަލަ ހިމަނަލާ ކުޅަކުރުއް ދިރުވިތަށް ފޮނުވީ ގޮތުންފެށުމަށެވެ. މި ގޮތުންފެށުމަރީ އަނުލާ އަދުބު ބޮޑުވަނަވެ.

އެމާނަމަކަރުގައި ކުރިމަތިގައި ހުރި ފޮނުއްސަ އެމަރަކައި 6 (ހ) ބަލާ ހުރެއެވެ. އޮޅި ދުގަނޑު ހެދިމަކަން ވެރިޖެހުގެ ކަނު

ހުރަކަނުފުއިވާ ޖެއިމިޓްރަން 4 އިންޗީގެ ބެރެވެ. 4 ފުޓް އުސްމިނުގައި ހުރަކަރުމިފުއި ވެއްވެ. ހިމަނާލާ ކުޖަކުރުއްމިރަށް

ދަށުގެ އަދަކަނު ބިޖުއްދިފުއި ބިޖު މިދުރުނުމި ބަރާއި އަދަކަނު އުމުހާރުއެވެ. މި 4 އިންޗީގެ ޖެއިމިޓްރަން ހުރި ބަރަނު

ހިމަރު ފަސް މިހުން ބިޖުއްދިފުއި އުމުހާރުފުއި ބައިވެއްބައެވެ. މިގޮތަށް ފަސްވަރުމުއް، ނުމުދަ ކަރުމުއް ނަތި 10 (ދިހަ)

ނުވަތަ 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުން ބައިވެއްބައެވެ. މިހިނާގެ ކަނަޔާ ކަބައިމިއެވެ. އައުގެފުން އަނައް ގޮތުއަށް ވިހަކަ

ދައުކައިގަނޑެވެ. ސައިބިސި ކަގަކަނު ރަޖަވާ ކަރިބައްދެގެ ގަތުމަށް ސައިބިނަހާގެ މިކާއް ހަދައިގަނޑެވެ. ބިޖަދު ބައިގަނޑެވެ.

ބާރަނު ހިގަނޑެވެ. ދަނުވަރު ފުށާއިރު ގެސްފުރި ގައިގައި ފަސް ހަކާއިގަނޑެވެ. ވަގުތު މާސް ކަޑުގަނޑެވެ. މިކަރުލާ ކަދުކަދި

ކަނުމަކާއި މިހާޖު އަދުބު ދިޔާން ކަމުން މިއަދުގެ މިއްޗަބު ވެފުއިވާ ދުނިޔާގެ މިހުނުނަރު ދިމިވަނައެވެ. قبول ކަރުނު

ނަމަވެސް މި حقيقت އެކެވެ. ކުރީގެ މިދުނުނުވި ބޮޑުގައި މިބައްސަ ފަސްހާއަރު ގަނދާ މިހާރު ނަމުދި ހަސްވެސް ގައިރު

ސިފާ، ގައިރު ގަދަރުނުގާ ހަދުނު ޖެހުނީ މަދުއިކަރުމު ނަނުވެ. މިއަދުބުގެ އިމުރަނު ދަނުޖެހަ ނަދަ މިގޮތަ ހަދުއެވެ. މިހުން

މިގޮތުއިރު ފުރިމަފުއިނުން ބޮނާކަދުނު ވަނީ ބޮނުދި ބަރަކަނިގެ ގައިބަދަ ކަމުވެ. މިވާގެ ދިހައިމު ވަނާ ގަނުގެސް ނުޖެއްސާ ފަދަ

ދުއްރުކަގައި ގަދުކަމުނު ދިހައިމު ކައިރި ކަނުފުއި ބިޖުއްދިފުއި ބަދަނު އަދާކަމުނު ފުއެވެ. 50 މިހުން ބިޖު ފެށިކަނު

އަމަނައިގަނު ގަނުގެސް ދަނުޖެހަ ނަދަ މިފުއި އަދަބުއަރު ދިނުމަޔާ عام ކަމަކެވެ. ނަފްސާނީ ބަޖު މިހާސްކަމުގައި ސިދިސިދި

އެމާކަރު މަސްދުރުވަރު އުގެން ޖެހުނެވެ.

·7 މާޗް 2003 ގައި (އުމުރުގެ ދުވަހުން ހަނދާންއަރާތީ) ވަރަށް ބޮޑަށް ތެދު ރަނގަ ޖެހިއްޖެއެވެ. ކަރުކަށަން ޖެހުނުބިންޖެހު

ގުދުވަރިވަގެން އަ.ޖީ.އެމް.އޭ. އަށް ގެންދިޔުނެވެ. ޖެހ.އިމްދިޔާޖު ޓަކަނު ބައިކޮވުގައި 4 ދުވަހުން އެޖުދިޖު ކުރަދުވި

އެވެ. އެރު ބަދި ބޭފުޅުން ދިޔާ ވަނީ ނުމާރިކަ ބޭރުން ދިމަވުވެއްވެ. 4 ގަޖުން 4 ގަޖުން ފިނިފަންކަފު ބޮޑުން އެޖުމުން

ނަރުގޮތުން އިރުޝާދު ދެއްވިއެވެ. އަޖުގަނުގެ ހުސްފިޖުބަހުގައި އެޖުދިޖު ކުރަދުވީ ކަރުކަށަނުގެ قواعدން ކަރުކަށަނުންނެވެ.

ބޭސް ފުރަވާ ކަރުދުން ދިޔައީ އާއިލާގެ ޒަރަދުގަދުއެވެ. އަޖުގަނުޖަރު އަނިޔާވުމާ ގޮތުގައި ކަނުވަރިނުގެ ދިބަސީ ކަރުކަށަން

ޖެހުނުބިންބީގެ حوال ގައިއެވެ. އެމިހުނުގެ ކަނުމައުމުއް ބޮދަރުބަސީ ކަރުކަށަން ޖެހުނުބިންބޭން ހަދުޖެހުސާފަރިވާ قواعدގެ

ދަރުނުނުވެ. އަޖުގަނުޖު ހުސްފިޖުބަހުގައި އެޖުދިޖުކަން 5 ގަޖު އައުމާއިރު މިމަސާ އާދަރިގެ ކަތަ ހަދުމުގައި މާދުރީ ޖެހުގައި

އަނިދާ ކަރާ ޖެއުމާދުނުމައު ހުސްފިޖުބަހުގައި އަޖުގަނުޖު އަމި ކަޖުރިއަނު ކައުދިއަނުކަނު ވަރައްޖެއެވެ. މި ގަރުފުގެ ވަރިއަކަނު ހުރީ

ޢަބްދުﷲ އާދަމް (ޢަބްދުﷲ ޖީޒާ) އެވެ. އިމުރު 6 ސިފައިނުގައި އުޅެއެވެ. އަދި މުޖު ކަޖަރި ޓަކާ ކަނުފުގައި މިހިރުން

ނުކުތުމެވެ. 10 ވަރަކަށް މިނިޓް ފަހުން ކަރަކާށްތުގެ ވެރިއަކު ގޮވައިގެން އައިސް ކޮޓަރިއަށް ވަދެއްޖެއެވެ. އަދި އެންމެ އެގޮނަސް އަހަން މަސައްކަތް ބުނުމު ކުރުމުނެވެ. ޔަހުޔާއަމުވި ސޫފުކުރުމުން ޖެހުނު ދުވަސް ނުޖެހޭ ކަމަށް އެންގުވިއެވެ. މަސްޖިދު ބަލަހައްޓާ އަކަށް އަންގައިވެ. އެގޮނަސްޖެހޭކަ އާއިދުދިން ކަރަކާށްތުގެ ވެރިންވެސް ވެސް ވާނީ ސޫފުކުރުމުން ނުކުމެދިއަކަން އަންގައިވެ. (އެ ވެގެން އެގޮނަސް ހިތައް އަދި، މިޒާއިޖެގައި މިއީ ކަނޑާ މިނިސްޓްރީ ކަމަށާ ޖެހޭބަސްމަސްޖިދުކުރީ ބަލައިގެން ޤައުމު ގެ ވެރިންނަށް މި އަބްދުالله ޔާމީން މަނާކުރެވެ. އެދުނުވެ. ބަނދަރުމަތި ހުޅުން ބެއްދުވެރި ކަމަށް قبول ކުރެވުނުވެ. އެކު އެގޮނަސްޖެހުމަށް ވަނީ ކުރިގައި ދުސްތޫރު ބާބުގެ (މަސްއޫލިއްޔަތުގެ) ސީ 3 (ސީ ދިނުއް)

(ކުރި ޖުމާ އެނދުނުއަހަރު ހަށި، ތަޅުމުގެ މީހާއި، ބޮޑުވެގެ މީހާއި، ވަކިވުމާއި (އާގެ ތަރަގައި ވަގުތާއި، ޖަރީގެ އިޖުރާއާތުގެ އަދި ބުނު އަޅުވާ ހިނގައިގެން ބެލުނު ކުރެވުނުއާ މީހުން ތާ ފުރިހަމައާ އިންސާނީ ޖެހުއް ކަހަލަ ތަނުއަގައި މިއަސްތާފުރުމުގެ ދުނިޔަ ހުރި ބިރުވެރިކަން ހިފުނު އިބްރާހިމް ކުރެވިފައިވެ). ކަނޑައެޅުމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރުން

ޖެހި.އިމިތިހާދު ވަޖައިގަން ތާ ބައްކޮފިއިއާ، ކުރިގައި ބަނޑުއިވާ ގަތުން ފުރާވާ ކުރުމުން ނަހަރުން ކައިރީ ބަނޑުއި ވެޖައިގަތީއެވެ. ނަމަވެސް، 4 ދުވަހުން އެޖިޖެހެންޏާއާ ވީން ފުރުނުގެ ފްރަށޯރގައި 1 ދުވަހުން ބުނުމު ވިއެވެ. މިގޮތުން އެގޮނަސްގެ ބެސް ފުރާވައިން އެގޮނަސް މަކަރު ކުރެވުނުވެ. އާއި ވަރަން ސިލްސިލާ އިއް ނުނުވެ. އެގޮނަސް މަތީގައި ހުރި

ކުރި ކަޖެހިއަކަން ޚާރިޖީ އެމަރީގައި ގަނޑުއައް ބަޔަޖި◌އިގަން އަދި އެނބުރި ކަރުވަރު ފުރަމަރަން ފުރަތިފުއިވެ. އަދި ބަރަގައިވެސް ފިރި މަރަށީ އަވެ. ބަރަގައި ހަނގަރު މިޔާ 10 މިނިޖެހުން އާއިފުހަރު ކަޖެހިމަރައިން ވަރުގަނޑައިވެ. މިގޮތުން ވަނަން ކަނޑު ފ◌ހަރުކަ ދުރަގައި ޖިހި ގަނޑުގަން ބެޖެ އެޖެފުރަ ގަނޑުކާއި އާއިކަން ވަރުގަނޑައިވެ. ބަޔަ މީހާއިން (އިމުދުން ޚަބަރުވެގަން އެޖެ މީހާއިން) ޚާރު އެސްފުޔާއިއް ޖެހެ ނުނުނުވެ. ހުނުނުނު ވުމ◌ން ޕޮކާއައި ޖެހުން ކަރުން އެޖެރު ދިނުވެ.

މިވެގަން އެގޮނީ ޔަހުޔާއަމުވި (ބަރުން ހުރި ނަމަވެސް) ސޫފުކު ކުރުމުން ބެނި "މިއީ އަހަރުމެނުނުން އަންގައިފާވާ ގަވާ" ކަމުނުވެ. އެ ދުވަހަކީ ހަނި ދުވަހަކެވެ. އެގޮނަސްގެ ބަޔަ ބަޔާ ހުރިގަމުން އާއިލާގެ ފުރަމަން ކަރަކާށްތުގައި ހަމަ މިނިސްޓްރީގައި އާދައިސް ދުސްތޫރަށް ޖެހެޖެރުނުގެ އިރާޝާދާއި އައިގަމުން ފުރަތަ ދިނުމުނުޖެހޭތަށް ހަސްފުޖެހޭގައި ކަރަކަނީދައިވެ ދުނުނުވުނުވެސް ބަރަވެ. ސޫފުކުރުމުން ޕާ ބަރުގަނޑު ފުރަތަވާގެ އިޖެރަން އެގޮނަސް ހަސްފުޖެހޭފުން ސުކުރުވެސް ނުވެ. އަދި ފުރުނުގެ ބޮޑުގައި މަފާއިޖެހުން ގާނޫނުގެ ގަނޑުކަށް ކަރަކާށްތުން ގާސްނާއި ބޮޑުޖަރީ ޖެހޭގެ 16 D ގޮތުއަށް ޚާރިޖީވެ. މިގޮތުގައި އެކު ޚުރުބަގެ ޖެހިފައިވާ 10 މިނިޓް ތާއިބެވެ. މިއީ 4 ގަޑިން 4 ގަޑިން ޚުޠުބާ ފުރުފުން އާއި ބެސް ފުރާވާ ކުރިމުން ޖެހިކަރު ހަސްފުޖެހޭގައި އިޖުމާ ކުރި ބަލިމީހަކު ހަދާލުމަވެ.

·8 22 ޖޫން 2003 ގެ 1:30 ގައި ގާޒީ އައިސް ބެނި ފުރުނުގެ ބަނދަރުން (ސިފައިންގަތީ އެކު މަޖިލީހަގަމުން) މާލެ ދިން ތިއްފަރުވައިވެ. ފޮނުން މަތިން މިއްޖެހި އުނިހުގައި ތިތި ސިފައިންނާއި ބަލާ ކުރައްވައިވެ. ގައި ސުޕީޖެ ޚާނަގައިގައި މާލެ ގެކުދިވެސްވެ. އެދުވަހަކީ އެގޮނަސް ވަރަން ހަން އައިސްފައިވާ ދުވަހެވެ. ހަމަ އައިސްގެން ބެސް ކަމާ ދުދުވަސް ވައިޖެއިވެ. އަރުވާސް ވަރަން ހަން ގަދައިވެ. އެގޮނަސްމުނުގެ ބޭސްއުއި ޖެހޭގެ އިއްމު قواعدން ހަނދާނީ މެޖަކާ ޖެހިރަހުން ދުނުގެއިއް. އެގޮނަސްގެ ބޭސްކާޑު ހުދުއިގެން ދިއުމުން އެދުމުން ބެނި ކަމުން އެޖެރު އައިސްފައި ވަނީ އެވަރަން މާލެ ގެނުދައިމުގެވެ. ބަލި ބަލަގައިވާ ތިވާގެ އަނާއަށް ބައްޓަނި އައި ކަނޑުވެސްވާ ކަމުއް ނުނުމައިވެ. މާލެ ގަނޑުގެ ފުރުން އަރިހަށް ގަނޑުސްފުގައި ވިއްސަނަކަށް މިނިޖެ ފުރުން ދުނުދައިން ގައި ސުޕީޖެ ޚާނަގައިގައި ގަނޑުގެ އެކަނި އަކަރާކަން ބޭނުކުރެވިއެވެ. އެގޮނަސްޖެހި އައިކަން ސަރުދުން މައުސޫލު حكم ކަނޑައިވާ އަހުމަދު އިބްރާހިމް ދިދިވެސް ގަނޑުވެ

އެނގުވެސް އަކަރާކަން ބެނުދު ކުރެއްވެވިއެވެ. އެގޮނަސްގެ އެކު އިރުކަގެ ހަނގަދު ވައިޖެއިވެ. ފުރިޖެހީ ގެއިއާ ހުދުމުން ޖެއިޖި

ކަރަކު ބެނުމުން ބެނީ ބެނިފުވެ. އަހަން ހުރި ދުވަހު ވިދިވާ ފުލުހުން ދު ގެގެ ފުރިޖެހީ ޕްރޮގްރާމް. އަތުނާ މެޖަކާ އެން

އާދޭސް ކުރުމުން ބުނަނީ ޖޯއްބަ ބަލާފައި ބޭސް ދޭން އަންގަވުން ނޫނީ ޖަބްރީ ގެދަރުގެ ދިރުމަށްވުރެ قواعدން ކުރެވޭ ކަށްއެކުރުގައި ނުވާ ކަމަށެވެ. އެގޮތަށްޖެހޭ ހިފެހި އިންސާނާގެ ސިޔާސީ ހައްޤަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމަށް ހަމަވާ ކަމަށެވެ. އެ قواعد އަށް އިޖުރާ ކަރަން ހަދައިގަތް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ސިޔާސަތު މަޢުލޫމާތު ވެސް ކުރިމަތިވާން ޖެހިދާނެއެވެ.

ކަނޑައަޅާފަ، ދީ ދުވަސްވަރުން ދޫނުދީ ޖެހިބަޝްޝަން ތަނިބެގައި تحقيق ކުރުމަށްޓަކައި ހައްޤުކު ކުރުވުން މަޢުލޫމާތު އަންގަވާ ޝަރީ ކުރެވިއްޖެ. އެދި މާލޭޖެހޭން ފެނުން އެޖެހޭ ބޭރުމީގައި ކަމަށް އަންގައިވެ. 3 ވަނަ ދުވަހުގައި ތަރުޖަމާ تحقيق ފުރުސަތު. ޖަވާބު ފެނުން އެޖެނޭވީ ޝަރާތު ކުރެއްވިއެވެ. އިޖުރާތު ކުރެއްވި ޝަރާޢީ ތަރުޖަމުން ބެރުގައި މީބޮ ދަންނަ ބަޔަކު ކަބައިޖެހިއެވެ. 22 ޖޫން 2003 އިން ފެށިގެން އަހަރުވެ 4 އާދި ދަ ުލުދު ދަޢުވާކުރަ ޝަރާތު ކުރެއްވިއެވެ. ނަމަވެ تحقيق އަށް ނުރަ ޝަރާތު ކުރެއްވިއެވެ. އުސޫލަށް ހަސްތަކަށްވެ ޖަލުގައި حكم ތަންފީޛު ކުރުން ސިފައިންގެ ޝަރީޢަތުގެ ބެލެހެއްޓޭ ޖަވާބު، ފެނުން އެޖެހޭ ހުރިހާ އެއީ ކުރުން ހިތަށް އަރުވާ ވަރަށްވުރުން ބޭޖެ އޮފީސަރުން ކުރުގައި ނޫނީ ނުވެއެވެ. ކަނޑައެޅިފައިވާ تحقيقން ކުރުއްވި ޝަރާތުގެ ޖަވާބުގައި ފެނުން ނުވާ ކަމަށްވާއި އަދި ހާލަތު އަދި ކަމެއް ނޫން ކަމަށްވެސް ދަނޑިވަޅުގެ. ދަތުރުކުރަކު ބިރާސް އިސްލާމީގެ ދަތުރުކުރުގެ. އެގޮތަށް ދޫނުދެއްކުން ގޮސްދަތުރުކުރުގެ، ހަމައަށް ފެހެ ފަސް ވިޔަފާރި އަމަލަކު ފިޔަދު ދޫނުދީ ގޮވާލަގައި މިއަށް. އެގޮތުގައި އެގޮތަށްޖެހޭ ހިފެހި ދޭތެރޭ ބަރާބަރު. އަހަރުވެ 4 ވަނަ تحقيق ނިމުމުން އެއްބަސް ޝަރީ ކުރުވާ 4 ވަރަށްގައި ޝަރީޢަތް ކުރުވިއެވެ. އަދި تحقيق ނިމުނުކަމަށް ބަލާފި ގަވާއިދު އެންގެވިއެވެ. ނިމުނީ ޔަގީނުވެ ޝަރާތު ކުރުމުން، ހައްލެއް ނުވާ ގޮތަށްވާއި ހަމަ ޝަރީޢަތް ثابت ނުވާ މައްސަލައިގެ ގޮވެއި ނިމުނުކަމަށް އެންގެވިއެވެ. މިއާ ހިސާބުން ދެއްކެވި މި تحقيق ފަސްވެގެން ޖެހިގެން މިނިސްޓްރީއަށް ތަކުރާރުކޮށް ވެސް ދެއްކިއެވެ. އަދި އަދަބު ގޮތުކަށް މައްސަލަ ނިންމާވާ ދާއިރާބަރު ބަދަލު ކުރުވުމަށް އެދި ދަރަނިދިނުމުގެ ގޮތުން ގޮސްޖެހި އެންގެވިއެވެ. "ސޫޓް ނުބައިލާއެވެ." މިހެން ބިރުދީގެ ނިމުނުގޮތް ދަރުއްބަރު ބަދަލު ކުރަނިއްވާން ކަނޑަރާބަރު ރިޔާސީ ނިންމަވާފައިވީ. ނަމަވެސް އަހަރުވެ 4 އިން ފެށިގެން 12 އަހަރަށްބަރު އާދި ޖައްސަވަން ވަސްވާއެއް ސޫލި އިސްލާމީ ޖާހިލުގައި ދަތުރުކުރަކަށް ގޮސްތަން އަމަލުކުރުމަށްގޮސް ގައިދުގައި ހުކުމެވެ. 12 އަހަރަށްބަރު ގައި ދިނުމުގެ ތަޖުރިބާ حاضر ކުރުވާން تحقيق ކުރުމަށް ޖަލުގެ ބަޔަކު ކަމުގައިވާ ޖަޒާއީ އިޖުރާއާތުގެ މައްސަލަ މުޅިން ނިމި މުޅިން އަހަރުން ދުވަސްތައް ކަމަށް އަންގަވައިވޭ. ނަމަވެސް حكم ތަންފީޛު ކުރާ މިހާރުކަމުގެން ޖަލުބަހާ ހިނގާ ބަދަލު ކުރުއްވާ އަންގަވައިވޭ. ދެން ހިނގަވައި އަހަރު ދުވަހު މާޔޫސްކުރު (ޙާލަތުގެ ޖަވާބު) ބަރުބަރު ކުރުއްވާ ކަމަށެވެ. ހަބަރު ނުވެގެން ފާހަގަ ސޫޓްގެ ޖަވާބުގައި އެންގުމާ حكم ތަންފީޛު ކުރުއްވުމަށް 8×8 ފޫޓް ގޮޅިއެއްގައި ބަހައްޓާ ކަމަށެވެ. ބޮޑަރާސްކުރެވޭ. ޖަލަށް މިނިސްޓްރީގެ 02 ނޮވެމްބަރ 2003 ގައި އެންގެވި އިޢުލާނު ވަނީ ފުރަތަން މިލާފާ ކުރެވޭ. " ޕްރެޒިޑެންޓަށް ކަމުގައި އެކު حكم ތަންފީޛު ކުރުމުގެ ކަނޑައެޅު ގޮތުން ދަތުރުގައި ވަކިކުރުމެވެ. މިހެން ހަރަކާތްތަކަށް ދަނޑުގައި ބައިވެރިވެގެން ބާރު ތަންފީޛު ކުރުން ދެކުނުއްޖެވެ. އަދާހަ އިސްލާހުވެއް ދަށުން ދެކުނުއްޖެވެ." މިއިބާރާތް ބަލާފައިވާ ކަރައިރާނުން އެޖެހެމުގެ ކުރެއްވުން ތަންފީޛު حكم ތަންފީޛު ކުރުމުގެ ސަރަހައްދު ހަރަކާތްޕޯރޓަ قانونى ބާރައި ކުރެއްވިޔަނަށް ތިގޭ ދައުލަތުން ޝަރީޢަތް ޖޫރިސްޑިކްޝަނާ އަށް قانونى ގޮތުން ލިބިދޭން އިޖުތިމާޢީ ބާރުވެސް ޖެހިގެން މިނިސްޓްރީން ވަނީ ނިންމަވާފައެވެ. ދެ ޖަލުބަނ ބެލުން ވާހަކަ ހަމަކުރުވަރަށް

ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދިވެސް މަކުރާކުރުން ދަރުމަވަނުވެ. ކުރުވިޔަނގެ حكم ޝަރުޢީ ކުރުމުގެ ކަރުދާހަކީ ވީބައި ކަރުކުރަށް

ޑިޕާޓްމަންޓުގެ ބަލަހައްޓައެވެ. މީގެ ކުރިން ހިންގުމުގައި ސަރުކާރުން ހަދަހަދާ ބާރަބާ ފަސްކުރެވެ. ވީމާ ސަރުކާރުގެ އާއްމު

ޤާނޫނީ ހުކުމް އެޖެންސީތަކުން ރިޔާސަތު، ކަރުކުރަށްޓަކައި ބަލާ ނުކުރެ، ވިޔަން އާއްމުކަރުކަރު ކަމް ނުކުރެވޭނެ

އަދިއަކަށް ދަންނަ މަރުވާރުދު ބޭކު އަދިބަގައި ބިޔަރުވަރުގެ އިހުތިރާމް ޑިޕާޓް މިނިސްޓްރީއަށް އަމް ކަމަކުން

އެޖެންސީގެ ކަނި ވިސްނުމަކުން ނުފެނުނެވެ. އަ އިހުތިރާމް ޑިޕާޓް މިނިސްޓްރީއަށް އަމްސަ މަ ސަރުކާރުން ވަގި

ޑިޕާޓްމަންޓުމަށް ހަދާ އަޔައިޔަ ކަނަމައިމަށް އަހި ޑިޕާޓްމަންޓުގެ ބަލަހައްޓަން އަހަދާ ހަދަހަދި ސަރާސާ ކަނދުނުކަން يقين

އެވެ. މިދު ފުރުކެވެ. قانونގައި ޖެހެ ހުސްނުން ޖެހޭ ގަމް بيان ކަނުފައި ނުވެދާނެއެވެ. އެކަހަކަ ދުނިދުގެ ހަރުއަރުކުރެވެ

މާނަގެ ނަހަވިޔަސް "ޖެހޭ" ހިސާބުނުވެ. އެމަނުން ކަރައި އެގެނި ޑިފާސް ޑިޕާރޓްމަންޓު ދުނިޔޭގެ. އިހުރުން ބަކާދު ކަނުފައި

މިބީ ބަންކާ 8×8 ފުށް ގޮޅިއަކަށް ބަކާދު ޝަރުޢީ ކަރުން ބަޔަކާބޭ ވެރިންގެ އިދާރީ ކަރުބަރުން ސަބަބެވެ! އެމަނިކަ

ހިއްސާ ހިސާބުމާ މަނަހަ ނުނަވެ. ރަކަސަޖެ ގޮތުރަގައި ހުނުނަސް ރަބީމާރުން ފުރިނުގެން އެމަރަހަށް ފަދަފަހާ އަހަހަރުވެ.

ހިއްސާވާ ހުނުނަސް ގޮތުގެ އެއް ބަޔަގެއެވެ. ފާހާ އެނުނަސް އަހަދެރަކަށެވެ. މެނަސް تحقيق ހިސާބު ބަޔާބާ މަނަކަވެ.

30 ނުވަމަ 45 ދުވަހުނެވެ. އަދި ހިސާބުމަނުން حكم ޝަރުޢީ ކުރަމުވުން ހިސާބުގައި ހިހާ ނުބަކަށްޖެހިވެ. ރާއްޖެގައި

ހިސާބުނުޖެހޭ ޖެހެނީ ހުރިހެވެ. ޖެހެ ހިސާބުނުން ދުނިޔޭގެ އިސްލާމީމަތު ކަނަޖެހޭ ކަދެޖެހިން އެވެއްވެ. އެމަނަގައި ހިސާބު

މިބަސް ބާޖެ ސިޔާސީ މަނަކަރު ދަހަކަރުފުރެވެ. ޖެހޭ ހެރަހެވެ. ކަރުވަރު ފުރާޖެ ހެރަހެވެ. ކާނު މިބަސް އަނަމަސް އަހަހަރު މަޖެ

ކައިރީގައެވެ. ދުނިދުގައި ކަނަރިނި ގަރަހަރު ކަނަރިޔަނު ތަފުގަކަން މަހަޖެކަރު އަހަގަރި އަލަފުވެވެ. މަދުމަނިގެ މަފުމު

ވަރަނަފުސް ބާޖެވެ. ދުވާރިރާއްޖެގެ މަރުރިގައި އަދި ޕާރުކަރުނުމަހެވެ. ދުނިދުގެ މަރިރިގައިވަސް ހިނނާ ބަކާދު މަޝްރޫޢު

ކަރަހަވަން، އަކަނި މަނަހަގައި ހިޔަކާ ބައެޖެ ޒަބަރުހަ އިލުވެހަ ނުވަހެވެ. އިރުކަރު ބަކާކަކަރުފުރެ މިބީ ބަންކާ އިރުކަރު

ހިފަރު ޓާއިދުއަގައި މިބަސް ޖެހިނަކަނު އަނަގުހަން ނަފުސާނީ ގަމަން ވަދަނަގަމު ޖެފުނުސްގެ ވަރަނަނަން ރަނަގަރަން

އަނިގާޖެއިގަނަނަވަނަނެވެ. އިރުދަން އަބަރުދަ އިޞްލާހަ ދިދީ އަހި ރަނިޖެސްޖެރަޖެ ހާރަޖެ ފުޝާނުޖެކަވެ. އެކަހަކަ ހާމް الله ގެ

فضل ފަނަމަކަން، އަދުގަނޑުމަނަނަ އާއިލާފަރަން ބާޖެވެ. އަނަހުގައި حمد އާއި شكر ހުރި އާޒަރާމް ދުވަހުގެ ވަރި

އިޙާރާނުވެ. ހިއިވެސް އިދުރު އިސްލާމީމަނުވެ. އަ ވަގުތަރު ޖެހިނަ ހިސާބުވާރިސް ނިނަރާ ނިނަރުން އާއި ހަމަ قانون

އާއި قواعد އަށް ވަނީވެއެވެ. ރިޔާސަތުކަނަ އަދުގަނޑުން ގާއިމުވެސް حكم ޝަރުޢީ ކުރަން ދަނަ މިބަސް ޖެހޭނި

މަހަނިގައި ބަނަވުން ހަމަ މިބަސް ޖެހިނަނެވެ. އަކަނި ޖެހިނަ ހިސާބުވާރިސް ރަނިޖެސްޖެ ޖެހުރިއަރާ އަހުރަސްމަފަ ހުރަވުން

އެބަދުހު ގާއިރުރުއެވެ. ވީމާ އިހުރުން ޝަނާވެ އަދުރާން ގަރަހަރު ސަރަހަރު ހިތުކުރާ ގަމަގަރު ހަރަނަފުރިއެވެ. ވިޔަރު

ހިސާބުގައިފުރަގައި ރިޔާސަތުކަނަ حكم ޝަރުޢީ ކުރަހަވަން ގާޒީން ކަދުގެ ބަރިޔާ ސަރިސަރި ހިރިވެ. ހިރާ ކަދުއަ

ހާމް الله އަށް ފަޟްލެވެ. ހިދުއަސަނަމަހަވެސް އަދުގަނޑު މިއަ ކަރިޝަނަން ރަސްމީ ގަމަން ހަނަރަގަވެ. ހިރިޔާ ހިދުދަރި

ހަހަހަނަވެސް އަދުގަނޑު ބައިނަލް އަގުވާމީ ރާއްޖެގެ ދުވަހުއާ މަހަނަރި ރަރާއްޖެގެ ގާނޫން އަސަސީގެ ދުނިނުވެސް ހިޖެދު ބައިދެމަކަން

ހިއްސާއު ކަރުވަރައި ހިރި ކަނަމައިމަކަވެ. ހިމަން ކަނަރު ކަދުގެ ވަކަވަކަން ބާހަރައި އަދުގަނޑު ހިޖެދުނު ޖެހޭ ބައިނު

އަދުގަނޑު ހަދުދުވައި ދުވަހުން އަދުރުވެ. ކަނަހަ ކަރުވަ ބަކާދު ކަރުވަރުކަން، އިސްލާމް ވަޖެ ޖެހިނަވަރުކަން ބަދުރަވަގެއް

ނުދާނެއެވެ. ކަށަވަރުކޮށްގެން، މަހުމަސްގައި ހުނަރު ހިމާވެސް، ބަކާދު މަޝްރޫޢުގައި ހުނަރު ހިމާގެވެސް ބައިނުމަހަ ހުނަނަނަމެވެ.

ހިރާ ހާޖަހަގައިވެސް އިސްލާމްގެ ބައިނުމަހަ ދުރުހަހުޖެން ޖެހިނަމެވެ.

މި ދަހްސަލަފަހަރް އަދުގަނޑު ދިރުމަކީ ޙިޔާ ކަމުޝާރުން ބައްލަވައި ދެއްވުން އަދިއެވެ. حكم ބަޔާނުކު ކުރުމުން ދީގެން

ބެލިއަބުދުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަންކަމުއަކުގައި ހުރިން ގޮތާ އޭގެ ޝަރުޢީ ބަޔާނެއް ސިފައިން ކުރެވިދާނެ

ކުރުމަށް ގެންދާ މިސާލުގައި ކަންތައްތަކީ، ކުރެވިދާނެތީ މުޤައްދަސް ދީނާއި ފަތުވާއަށް އަދިވެސް އާދަމުގެ ކަމުގެ ހުށަހަޅާ. ދެވިން މަހުން

އެއްމަކު ބާރަކު ނުބެ ބިނާކުރެވިގެން 3 ނުވަތަ 4 ގެޔާއި ބެލިއްބެލި ސިފައިގެ ބާރުތަކުން ކުރެވިދާނެތީ މުޤައްދަސް ކަމާ ފަހަރު ވަކިގެ

ވަރައިން އަދުގަނޑު މިފަހަރު ހުރިގެ ކުރުވާނުވެ. (މިބަލައިގެ ފަހަރުވެއްޖެ ވަރަށް ގިނައެވެ). މިކަން ހިނދު އަބްދުالله ޝާހިދު (އަބްރާ)،

ވަކިވަރުހިސް، ދާޑިހިވާ އަވެ. "ކުރިމަތިން ނުވަތު ކުރުނުވެރިވެސް އަދިކުރުނުނުން ދަރުކަނުވެ. އަދިކުރުނުނުން ޒިނދުގަން މަރިޒުވެރިގައި އެވަރަކަ

ދަނީނުވެސް އަދިކުރުނުނުވެ. ކުރިމަތިން ރަނގަޅު ގޮތުގެ ވެސް އަދިކުރުން ދަނީނުވެ ދަނީނުވުމާއި ގެރިގަނޑުވެ. " މަސައްކަތް ބާރުތަކުގެ ވަރަގައި

މިދަރަޖައިގެ ބާރަކަ ވިބޭން އެއީ ވިއަރު ކަމިޝަންވެސް قبول ކުރައްވާން ކަމުގެ ނުނުކުން ހުނުގައިވެ. ހަމަވެސް މިއީ حقيقت އެކަވެ.

މިއީ ކަކަޔަ މިޤާމަކުވެ. މިހަން ނުބަ ކަނުމު ދިވަހީ ކަނުމު މިހަކަ ދެވިން ފަހަރު އަރިއަރުން ކުރުމުގެ "ހިބަހު ޤަހުން" ސިފައިން ހުދާ

ދެވިހަކުވެ.

އަދިވެސް ވަކިރުކަނު ދަނުނުވުމެވެ. އަސްމާ މުއްސަލާއި ބާރު ގަބުން މިއަރުވެ. އަދުގަނޑު ސަރުދާރުން ނުބަސް މިއަރުގައި

ބެލިވެރިވުމެވެ. ސަރުދާރުން ނުހަރި ޤާއިމުގެ ސިޔާސީ މަސްއޫލު ހަޤީޤަތުފައިވާ މިހުސާރު ދަރުކައިދު މިއަރުމުކުވެ. މިމަރުން މިއަރުފައިވެސް

ދިވެހި ދަރިސުގެ އަބޫބަކުރުމުހުން. މިއަރުގައި މިއަރުފައިވާ ފަހަރުވެކަށް ދެވިހުން ގެރިގެ ކުރުމަތިގައި، މަސްއޫލިއްޔަތުގައި، އަދި ހޯދާކަގައި

އާއްމުކަނު ދަރުކާ ފަހަރުވެކުވެ. އަގައި މިއަރުފައިވެސް ސަރުގައި ހަކުރުފު ރަޤީގަބު ފުރަކަރު ނުބަސް މަޤާރުމުބުކަގައި މިއަރުވުން ކަހަމު

ފަހަރުވެކުވެ. އަގައި މިއަރުފައިވެސް ސިޔާސީ ފާރުޤު ރަޤީސާބިރު ކަރުން އަރުން ދަރުދަރުވެސް ކަންބައިބައި ވިގަބުވެ. އަކުރުގައި އަރުން މިހުން

ބުނަދުކަރު ފަހަރުމުވެ. ސަރުކަރުގެ ސިޔާސީސާބަހު ދަކުރުން ސަރުގައި މިދާ މިހާރު ދަރުމު އަދުސާބުކަ ފަހަރުމުވެ. ރަޙްމަތުގެން މަޤާމުގެ

މިޒާޖުކަރުވެސް ސަރުކަރުގެ ސިޔާސީސާބަހު ޒިލްފުގަރު އަނގަ ގަދަ ކަރަހިސް ވިއްދާ ބަނުދު ކަމާ ފަހަރުމުވެ. ބައްދަ ވަޤީރުން މަޤުމުގެ ނުޒުޤު

ބުނުހުނުކަގަން ނުޤާއިޤު ކަނުމެއްމެއް ހުނަރުފައިވާ ފަހަރުވާ. މިބަލައިގެ ކުރުމެއްމަކާއި ގެރިގަން ރަޤްމުހުކަގެ މަޤާމުސާގަގައި ބައްދު

ވަޤީރުހިނާއި ކުރުވުން ސާފުވާ ވަކިގެ ފަހަރުވެ. އަދި މިގަވުން ކުރުވުން ބައްދު ވަރިޤުދު ވަކިގެ ފަހަރުމުވެ. سبحان الله ! މި حقيقة

ޖައްދަން މިޔާ އަހުދުރުކު ޤަބުރުކަ ޚަބަޤަނަބެރުވެއްމުވެ! މިއީ حقيقة އާއި ޒިނދު ފަހަރުވެރުކާ ބަވުމުވެ. އަދި ޔާއްރުކުރުމެވަރުވެ. މިފަހަރުވެއްދާ ޖަރު

އިސްލާމުންޤަބަރު ޚާ ފޮނުވީ ދިވަހި ކަމުރުވެނުހުނުވެ. ބަދަރުސަނަސަރުކަރު ނުހުނުވެ. ދިވަހި ސަރުކަރުކަގައި ކުރުޝުއްޝަން ފުވަރުފައިވާސް ނުޚާއިފަ

ބަޔަނުވެ. މިކަރުޝުއްޝާރުގައި ބާރު ގަބުން އަދުގަނޑުދުހުން ޤައުދުގެ ޖިޔާރުނުވާގި ޚާއްޔާ ޝަރުޢީކަރު ވަކިން ފަހަރު ދަރުކަވާފައިވެ. މިކަރުޝުއްޝާރުގައި

ބައްދަގަން އަޚާ މަރުދަދު އަސްމާދު އިބްރާހީމު ޝުކުރު ވިދަޅުވީ ފަހަމުން މިފުރާ އިބްރާހީމުވެ. " ކަރުއައިގެ ޒިޚުޤަރު ދިރުކާ ވަޤުވަ

ނަންބަރުކަގައި ދިނުގަން އަޒީޒުއްމަދު ވަނީ ހަދަޤައި. ނަރުދަވާ މި އަޒީޒުއްމަދުކަރު ކަރުފަހުން ބިދުރުދާ ހަދަން ދަރާއިރާ އަރުގަނީ (މިގެ

ފުނުޝާވާ އަހަރު ކަރިން ގިނަ އަޒީޒުއްމަދު ނުދި ދިވަސާވުރު ވަކިގައިވާ އަނގަގަލާރު) 'ކަރުދު ބާރު އައް'، 'ކަރުދު ބާރު އައް'. މި

ކަރުދު ބާރު އަކަން ދިވަހިނުނުނު ސަރުމުމުވެސް ގަބަރު ނުމޭ" ދުހުނުވެ. ދާރުގެ ހަދާރުގެ ފުރުމުގެ ހައްޔާ ބަރުގައި ހުނުނުވަގަން ދިރުކަރު

އިއްޒަތްތެރި ކައިސާފު ޤަރުދުރުބައި ދައުދުން އިބްރާހީމު ދުޚާގެ ޤައުދުރު ދުރުގެ ކަރުދުވުމުގެ ދިނުބާރުކަރު ދިރުވަރު ވަގުތުގެ ކަރުގަގައި ދިވަހި ސަރުކަރުކަގެ

ކަރުޝުއްޝާރުގައި ބާރުގަބުން މިދާދާ ފަހަމުން މިފުރާ އިބްރާހީމުވެ. " ސަރުކަރުކަގެ އަދުގަނޑު އަޒީޒުކަރުން، ހަދަދަރުގަދަ އަޒީޒުކަރުން ސަރި ނުދިރި

ދިރުސަރުދަރު ނުނުދުދަރު ނުދިރު. އަދި ޔާއްރުކުރުމެވަރުވެ. ގަސްދުވާސް ސަރި ނުދިރި ދިރުސަރުދަރު ނުނުދުދަރު ނުދިރު" އަވެ. އަދި އަދިނުކަވަރު

ކަރުދުނުނުން އިބްރާހީމު ކަރުއަދި ސަރި ނުދިރި ދިރުސަރުދަރު ނުނުދުދަރުވެ. ބަޤީގަނޑު ސަރި ނުދިރު މިޔާގެ ދިރުސަރުގެ އަރުނަސްދު ނުނުދުދަރުވެ.

މިއީ މިގެ އަރުކަރުކާ ކަރިގެ ބަރުވެ. މިރުކަގެ ބަރުޤަބުރު އަބާރު ދުރުޤަވަރު އަޒުޒުދުވެ. މިފަހަރުވެއްދާ އަދުގަނޑުދުހުން ދިވަހި ކަރުދުވުން

އެކަކު އަނެކަކަށް ދެއްކުމުގެ އިޝާރާތު ސިފަކުރަން ދަނާ ކަށްވެ މިހާރު ދިވެހި ދަރުމަވެރި އިދާރާތަށް ޒުވާނުން ގެންގުޅޭ މީހުންނަށް يقين އެވެ.

ދަންނަވަމުވެ. ސަރުކާރުގެ ޖަމާއަތްތަކާއި އަރުވާނުންނާ، އަރުވާދީ އިސްލާމީ ދީނުގެ އިސްލާމީ ދާއިރާ ދަށުން ތަރުބިއްޔާ އަރުވައިދީ ޒުވާނުން ނަށެވެ. ދިވެހި

ބަހުރުވައިގެ ޒުވާނުންނަށެވެ. ދިވެހި ބަހުރުވައިގެ މުޖުތަމަޢުގެ ކުރިއެރުން ތަރައްގީކުރުމާ ވަކިވެއެވެ. މިބާވަތުގެ ބަސް ގޮތްތަކާއި ވަގުތު ފުރުސަތު

ގެއްލުމަށް ވެސް މުޅި ބަހުރުވައިގެ ނަތީޖާއަކީ ކަމެއް ކުރުމުގެ މިފަދަ އަސާސީ ދަރަ ނުވެވެ. ކުރިޔަށް ދަންނަވާލެއް މުޅި ބަހުރުވައި

ބުނި އިންޖިނިއަރުން ވިސްނައިގެން އަދިގިނަ ދުވަސް ފަސޭހަވެ. މީ-ގެއްލި ކުރި މުޅިއަށް ތަޢުލީމު މުޖުތަމަޢު އާންމުންގެ އަޚުލާޤީ ކުރިއެރުމެވެ.

ނުވަތަ މިޒަމާނުގެ އަދަބީ ތަރިކައެވެ. ސަރުކާރުގެ 8 ނަންބަރުގެ ސަރުކާރުން ހަނދާނުގައި ވަރަށް ތަފާތު ޚިދުމަތްތަށް ދިނުމަށް ވަނީއެވެ.

ސަރުކާރުގެ މުޖުތަމަޢު ސަރުކާރުގެ ތަރުބިއްޔަތު އަދިވެސް ނުލިބޭ އެއްވެސް ވަރަކަށް. ސަރުކާރުގެ މުޖުތަމަޢު " عدل إنصاف މުޖުތަމަޢުގެ

ހަމަޖެހުން" މިއަދު. ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތް ވަޒީފާ ސަރުކާރުގެ މުސްތަޤުބަލުގެ އަދިއެކު ޒުވާނުން ޚިދުމަތް ވަޒީފާ ނޫން ކަމަށް

ބެހޭ ކަންތައްތަށް ސަރުކާރު ޚިދުމަތް ކަންތައް ކަމަށް، ދީނުގެ ދަރުމަ ފުދޭ އުޅުއްވާ ބަލަހައްޓަވާ ކަމަށް ޤާނޫނު ހިފާ

ވަޒީފާ ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތަކަށް އިޚުތިޔާރު ބެހޭ ކަންތައް ވަނީއެވެ. މި ގޮތުން ޚިދުމަތް ވަޒީފާ ތަކުރާރުކުރުން ބަލަހައްޓާ ޒުވާނު

ވަޒީފާ ހަމަ ގޮތުގައި އިޚުތިޔާރު ބެހޭ އެކި ވަރަކަށް ވެރިކަމުގެ ބައިވެރިވުމެވެ. ތިމާގެ މިއީ الله ދަރުމަވެރި ސިޔާސީ ބާރުތައް

ވެސް ސަރުކާރު ދުރުގައި ދަރުމަ ވަޒީފާ ފެށުމަށް ނުލިބޭ ކަމެއް އަދި ޕްރޮގްރާމްތަކެވެ. ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތް ވަޒީފާ قبول ކުރުމުގެ ކަމާއި

އިތުރުން ހައްލު ބަދަލުކުރުން އިޚުތިޔާރު ކަމުގައި ސަރުކާރުގެ ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތް ވަނީއެވެ. ސަރުކާރުގެ ފާހަގަކުރައްވާ ވަކި ދިވެހިންގެ خيال އެވެ.

މަސްވެރިކަމެވެ. މިފަދަ ކަމުގައި ފެނުނު އަހަރުގެ 29 ވަނަ ގެއްލުމަށް ދާދި ނުވާއެވެ. އަދިވެސް އަހަރުގެ ދުރުގައި ދުވަސް އަންނަ

އަންގާ ބޭރު އުސޫލާ ނުވާ ކަނޑައެޅުނު ޤާނޫނު އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި ޒުވާނުން އަދާކުރާ. އަދި މިފަދަ ބޭރު އުސޫލުތަކުގެ ޙައްޤު ވަނަވަރު

ކުރިން ކަމެއް ގޮތުގައި ބައްޓަން އިންސާނީ ޙައްޤުތަކެވެ؟ ކުރިޔަށް މުޅިކަމަކީ މުސްތަޤުބަލު ފެށުނު އެއްބަސް އިދާރާގައި ދާއިރާ ކުރުމަށް

ދެކެވެ.

އެ އިޖުތިމާޢީ ކުރިޔަށްދެވެ. ދިވެހި ދަރުމަވެރި ކަމެއްކަމެވެ. މުޖުތަމަޢުގައި ދަރުމަވެރި ކަމެއްކަން އަނެއްކާ ކުރިޔަށް ކަންތައް

ލާޒިމް ކަމެވެ. އެހެން، އަޚުލާޤީ ޒުވާނުން މަސައްކަތް ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާ ދަރުމަ ކަންތައްތަކާއި ދިވެހި ދަރުމަވެރި އިދާރާގެ ބައްޓަން

ހިންގުން އެހެން ކަމަށް ކުރާ މީހުންގެ ފަސޭހަކަމެވެ. ތިމާގެ ކުރިޔަށްދާތީ އަދި ސިޔާސީ ދަރުމަވެރި އިދާރާގެ حركات އެއް ހިނގުން

އެހީތެރިކަން ބޭނުން ނިސްބަތް ސަރުކާރު ނުހަގު ނުވެއެވެ. އަދި ހިނގާދާ ވަގުތުގެ خبر އަނބުރާ ކުރިމަ. މިފަދަ އަޚުލާޤީ ކަމަކަށް

21 ވަނަ ގަރުނުގެ އަހަރުތަކުން ދަރުމަވެރި އިދާރާގެ حركات އެއް ނިކުންނެވެ. ދިރިއުޅުމުގައި ލާޒިމު ގޮތުގައި ދަރުމަވެރި ކަމުގެ ފުރުސަތު

މިފަދަ خيال ބައެއް ފާހަގަކޮށް ގޮސްފައިވެއެވެ.

އެ އިޖުތިމާޢީ ކުރިޔަށްދެވެ. އަޚުލާޤީ ސިޔާސީ ވެރިކަމުގެ ފިކުރު އަށް ޖަމާޢަތް ކުރިޔަށް ފެށުނު ޒުވާނުން ފާހަގަކުރުމުގައި

ވެރިކަމުގައި ދިރިއުޅުން އަންގާ ބޭރު ކަމަށް ބަލައިގަތުން ދަރުމަވެރި ނުވާ ވަކިކަމާ ދިރިއުޅުމަށް ނުވާނެވެ. ނުވަތަ ފަސޭހަކަމެވެ. އަދި އަބަދުވެސް

فرصت އަޚުލާޤީ ސިޔާސީ ދިރިއުޅުން ވީމާ އެއީ حقيقى ވަޒީފާ ކަމަށް ثابت ކަން ހުރިހާ ހިސާބަކުން ވާނެއެވެ. ނަމަވެސް އެއީ

ދަރުމަވެރި އިދާރާގެ حركات އެއް ހިންގުން އެހީއަށް ކަމަށް ބެލެވުން ޖަމާޢަތް ނުވާނެވެ. އަދި މުޖުތަމަޢު އަޚުލާޤީ ދަންނަވަމުން

އަޚުލާޤީ ބޭރު ކުރުމުގައި ގޮތުގައި ފުދުން އަޚުލާޤީ ބޭރު ކުރިޔަށް ސަރުކާރުން އެހެން ކަމަށް މުސްތަޤުބަލު މަސައްކަތް

ބެހޭ ކަންތައް ވަޒީފާ ފެށުން ދުރުން އަޚުލާޤީ ނުވަތަ ކުރިޔަށްވެއެވެ. އެހެން، އެއީ އަޚުލާޤީ ކަމަށް އަދި ގެއްލުމަށް ނުވާނެ

قانون އާއި ޒުވާނުން ކަމަށް ކަމަށް ބޭރު ވަކިކަމާ ބެހެއްޓުން ޤާނޫނީ ގޮތުގައި އެއީއެވެ. އެހެނީ ކުރި އަބަދުވެސް ނުވި

އެމީހަކު ކުރިކަމެއް ކޮންމެވެސް ކަމެއް ކުރެވިފައިވާ. ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ދަލީލުތަކުގެ ބާވަތް ބަލައިގެން ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ قانون ތެރެއިން ނުކުރެވޭ. ލިބިގެން އޮތީ ލިބިދެއެވެ.

ސާބިތުވުމުގެ ދަރަޖަތައް ވަކިވަކިގޮތް. މިގޮތަށް ކަމެއްގެ ސާބިތުވުމުގެ ދަރަޖަތަކާ ބެހޭގޮތުން ދަންނަވާލަން. ގޮތް ގޮތުން ކުރެވިދާނެ ކަމަށް މަތީގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ. ހުރިހާ ކަމެއް ކޮށްފައިވާ ކަމަށް ކަށަވަރުވާ ދަރަޖަގެ ތެރޭގައި ދެ ދަރަޖައެއް. ކަނޑައެޅުން އެއީ މުހިއްމު

ބަދަލުކުރުމަށް ލިބިދިޔަ ލިބިގެންދާން ثابت ވާނަމަ. 2002 ވަނަ އަހަރު 7 ގެ ދަށުން ސަރުކާރުގެ އިޢުލާނުން އެއީ ނިންމުމަކަށް يقين

ކޮށްދިނުމުގެ ވާހަ. އަދާކުރުމުގެ ކުރި އަމަލީ ކުރިއަށްދާ ثابت ވުމުގެ ބަދަލު ލިބިއްޖެ ކުރިން ޖެހިފައި ގޮސްފައިވާ އިޖުތިމާޢީ ގޮތުން 3

ގެ 88 (ހ) ގެ ދަށުންނެވެ. މިހެން ކުރެވޭ ތަންތަނުގައި އަދަބުގެ ގިންތިއެއް 6 ވަނަ ދަރަޖަ ޖަރީމާ ހެދި، އަޅުވާލުން، ގޮތަށް

ބަދަލުކުރުން ނުވަތަ -/150 ރުފިޔާ ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭ. މިފަދަ ކަންތައްތައް ދެއްކުމުގެ އަދަބު ލިބިދޭނެ ހާލަތްތަކެވެ.

ގެއްލުމެއް ލިބުނުމުން ފުރިހަމަ ދެނެގަތުމަށް ބޭނުންވާ ތަފްސީލު ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ހުއްދަ ދެނެގަތުމުގެ އަސްލު އެއް ގޮތް ވާނީ.

ކުރެވިފައިވާ ކަންތައް ކުރީގެ ވަޒީފާ ދެނެގަނެ އިންސާނުންގެ ގޮތުން ފުރިހަމަ ޢަމަލުތައް މިހާރުގެ މަސްލަހަތު ބަލައި

ދެނެގަނެވޭ ގޮތް އެއީ ގާނޫނު ކުރެވޭ. އިންސާނީ މަޢުލޫމާތު ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އިންސާނިއްޔަތު ކަނޑައަޅަމުން އަދާކުރެވޭ. މިއަދު

އަދާކުރެވޭ ނުކުތާ ކުރިމަތީ ހިމެނިގެން ދިމާވާ ކަމެއް ހުއްޓުވުމަށް ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގެ ދަށުން ކަމަށް ގަވާއިދު. މިއަދު މި ހަމަ

ކޮށްދޭ ސިފަތަކާ އަދާކުރާ އަދާކުރުމުގެ ބައިވެރިވުމުގެ ސިފަ ކުރުމަށް ގޮވާލާ ކުރަން ފަރާތް ބޭނުމަށް ބުރަވެގެން ކުރުން ޤަބޫލުކުރާ ސިފަތަކެވެ.

މިގޮތުން ފަސޭހަ ގެނެސްދޭ ގޮތް ކުރީ ބަލައިގަތުމުގެ ޢާއްމު ގޮތް ކަމުގެ ކުރިއަށް ދަރުސް ވެއްޖެ. ދެމިހުރި އަސާސް ނިޔާކުރުމަށް **އަދަބުން**

މުސްތަޤުބަލުގައި ދަންނަވާލަން. ސުވާލު ކުރިމަތިވާ ދަށުން ކަމަށް ސިފަކުރާ ދިރާސާގައި އަދާކުރުމުގެ ކަމަކާ އަދާކުރުން އިންސާނީ ބަލާ ބަދަލުވަނީ

ވަނީ ބައެއްޗެއްސާ ބަލާކަން ހުއްދަކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކުރިއެރުވުމަށް ގޮތުން ހުރި ދަށުން ދައްކަވަނީ. ކުރިއަށްދިޔުމަށް. ކުރިއެރުން ދެނެގަނެ ކަނޑައެޅި

މުސްތަޤްބަލު ގާނޫނީ ކޮންމެ ކުރިއަށްދާ ހަމަތަކުގެ މުވާފަޤަތު އަދާ ހަމަޖެހި ބަލާ ދަރަޖަ ކުރުމުގެ ސަރުކާރުގެ ކުރިއަށްދާ

ފުރިހަމަކަމުގެ ދެނެގަނެވިދާނެއެވެ.

އެކަށީގެން ސުވާލު ނެތުމުގެ ކުރިމަތީގައި ވިސްނުން މުހިއްމު ބަޔާން ކުރުމަކީ ސާބިތުކުރެވޭ. އެއީ އަދާކުރުމުގެ ސަބަބުން

ބާވަތްތަކުގެ ވިސްނުމުގެ ނިސްބަތުން ހިމެނިގެން ދިރާސާ ކުރުމުގެ އަސާސް ބަލައިގަތުމުގެ ތެރެއިން ސާބިތު. ނިސްބަތުން ސާބިތުވުމުގެ

ބަލާކަން މިނަކަކުގެ ބަލައިގަތުމުގެ ނިސްބަތް. ސާބިތުވުމުގެ ދަރަޖަ ހުއްޓި، ބަލާކަން ނިސްބަތުގެ ނިޔާކުރުމުގެ ތަސްދީޤު. އަދާކުރުމުގެ އަމަލުތަކު

ދެނެގަތުމަށް ދަލީލު ހުށަހަޅާ ފަދަ ތަކުރާރުވުމުގެ تحقيق ގެ ސަބަބުން ދަންނަވާލަން. ނިސްބަތް تحقيق ގެ އަސާސަށް ސާބިތުވުމުގެ

ބަލައިގަތުމުގެ ނިސްބަތުން ކުރިން ދަންނަވާލަން. ނިސްބަތުގެ އަދާކުރުމުގެ ވަޒީފާ ހިމެނޭ ދެނެގަތުމަށް ފަދަ ތަފްސީލުގެ ކުރިން

ވުމުން، ސާބިތުވުމުގެ حقيقة ހާސިލުކުރުމުގެ ބަލައި، ހުރިހާ ކަމަކަށް ވުން حكم ދެނެގަނެވޭ. މިކަމުގައި ބަލައިގަތުމުގެ ގޮތުން ތަޞްދީޤުގެ

ނިޔާވެ. ނިސްބަތުގެ ކަމަކަށް ވާނީ ކުރިއެ ސާބިތުވުމުގެ ޢިލްމުގެ ޔަޤީންވެ. އަދި އެކަމީ ކަމުގެ ޔަޤީނުގެ ކުރަމުން ކުރިއަށް ثابت

ބަޔާންކުރެވޭ. ސާބިތުވުމުގެ ސަބަބުން ފަހަރެއްގައި ކުރިން ޢިލްމު ކަމުގެ ކުރިއަށް. އެއީ ވަކި ބައެއްކަން އަދާކުރުން ޔަޤީން ޢިލްމު އަދި

ނިޔާ. ނިސްބަތުގެ ޢިލްމުގެ ވަރުން ދަރަޖަ ކުރިއަށްދާން ޢިލްމު ޔަޤީނެވެ. މިގޮތަށް ނިސްބަތުން ދެނެގަނެވޭ ވަރު ޔަޤީނަށް ގޮސް ދެކެވިވަނީ

ދެކެވުން ދަށަށް. މުސްތަޤްބަލުގެ ސާބިތުކުރާ ދަރަޖަތަކުގެ خيال ފެހުރިވާ ކުރިއަށްދިއުމުގެ މިއީ ހުރިހާ ޔަޤީނުގެ ވިސްނަ ދެނެގަނެ

ކަށަވަރުގެ ފެނުނު މަޢުލޫމާތު. މިގޮތަށް ދަލީލެއް ދިނުމަށް ތަފްސީލު ކުރިއަށްދާނެ އަދި ބޭނުންގެ ހިސާބާ ބައިވެރިވުމުން ކަށަވަރުކޮށް

ފެނިދާނެ ވާހަކައެވެ.

މާތް الله ވަނީ ކަށަވަރުކޮށް ދަލީލުތަކުގެ ބުރުހާނުގެ ބަލައިގަތުމުގެ އިންސާނީ ބަލައިގަތުމުގެ ކުރިއަށް ވަރަށް ބޮޑުކޮށް އެ

ބަލައިގަތުމުގެ ހިދާޔަތުގެ ދަރަޖަތަކާ ބެހޭގޮތުން ކުރުމަށް ވަކިވަކި ފަރާތްތަކެއް. މަޢުލޫމާތުދޭ ތަފްސީލް ވަކިން ކުރިއެރުވުމާ އިންސާނީ

ބައްދަލުވުން ލިބި ކުރައްވާ ބޮޑުވަރު ކުރިޔަށްދާއި ކޮމިޝަނާއި ބައިވެރިވެދެއްވީ، އަޅުގަނޑު ވަރަށް ޝުކުރުވެރިވަމެވެ. އަދި الله ގެ ހަޟްރަތުގައި ކާމިޔާބުކަމާއި
ކާމިޔާބުކަމުގެ ބާރަކާތް މިފަދަ ކަންތައްތަކުގައި ހުރި ވިސްނުން ދެއްވުން އެދި دعاء ކުރަމެވެ. امين

އިޙްތިރާމް ގަބޫލުކުރެއްވުން އެދެމެވެ.

20 ޖަނަވަރީ 2004

28 ذوالقعدة 1424

حادمكم

މުޙައްމަދު ޝަރީ
މ. އަރުމަރީ އާބާދު

ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ.

ކޮޕީ: އެޓާރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް / މާލެ.
މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް / މާލެ.
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖަސްޓިސް / މާލެ.